

บทที่ ๓

สภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของเขตราชบุรีบูรณะ

ประวัติความเป็นมา

เดิมอำเภอราชบุรีบูรณะ (เขตราชบุรีบูรณะในปัจจุบัน) เป็นอำเภอหนึ่งในจำนวน ๔ อำเภอ ที่อยู่ในเขตการปกครองของจังหวัดธนบุรี ต่อมาได้โอนไปอยู่ในเขตการปกครองของจังหวัดพระประแดง (สมัยนั้นเรียกว่า นครเขื่อนขันธ์) ครั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ จังหวัดพระประแดงยุบเป็นอำเภอและไปขึ้นอยู่กับจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอราชบุรีบูรณะ จึงได้กลับมาขึ้นกับจังหวัดธนบุรีต่อไปตามเดิมอีกครั้งหนึ่ง จนกระทั่งมีการรวมจังหวัดธนบุรีกับกรุงเทพฯ เป็นกรุงเทพมหานคร อำเภอราชบุรีบูรณะจึงได้มาขึ้นกับกรุงเทพมหานครและเปลี่ยนชื่อเรียกอำเภอราชบุรีบูรณะ เป็นเขตราชบุรีบูรณะมาจนถึงปัจจุบันนี้^๑

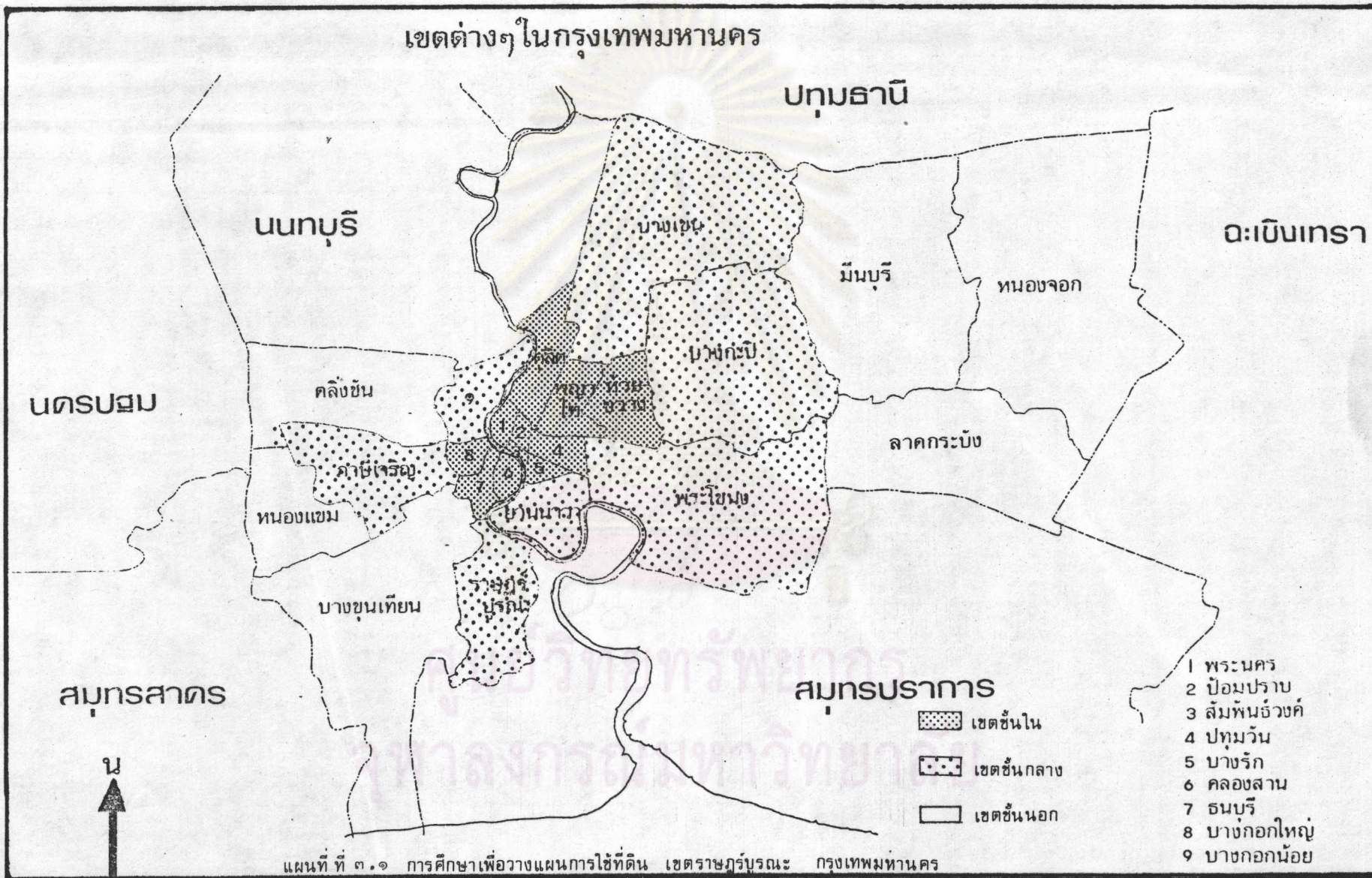
หากจะพิจารณาตามหลักภูมิศาสตร์แล้ว จะเห็นว่าเขตราชบุรีบูรณะเดิมคงเป็นชายทะเลแถวบ่อมพระจุลจอมเกล้านี้เอง แต่ต่อมาแผ่นดินตอนใต้ได้งอกและสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนพื้นน้ำเป็นแผ่นดิน มีต้นไม้งอกงามเกิดขึ้น เป็นบริเวณที่มีดินอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นดินตะกอนที่น้ำพัดพามา ครั้นมาถึงสมัยของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงมาสร้างเมืองหลวงขึ้นใหม่ที่จังหวัดธนบุรี ราษฎรทั้งหลายคงจะช่วยกันสร้างเป็นเมืองขึ้น เพื่อจะได้เป็นกำแพงป้องกันหรือเท่ากับเป็นด่านแรกของเมืองหลวงธนบุรี ถ้าหากจะถูกต่างชาติรุกรานทางเรือในสมัยนั้น

สถานที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศ

เขตราชบุรีบูรณะจัดเป็นเขตหนึ่งในเขตชั้นกลางฝั่งธนบุรีของกรุงเทพมหานคร ตามการแบ่งพื้นที่เขตเป็นเขตชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอกของกองผังเมือง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ใช้ความหนาแน่นของประชากรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

^๑ เอกสารบรรยายสรุปของเขตราชบุรีบูรณะ, หน้า ๒

เขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร

แผนที่ ที่ ๓.๑ การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดิน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

เขตชั้นในมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๑ เขต ได้แก่ เขตพระนคร สัมพันธวงศ์ ป้อมปราบฯ บางรัก ปทุมวัน พญาไท ห้วยขวาง ดุสิต คลองสาน ธนบุรี และบางกอกใหญ่

เขตชั้นกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น ๗ เขต ได้แก่ เขตยานนาวา บางเขน บางกะปิ พระโขนง บางกอกน้อย ภาษีเจริญ และราษฎร์บูรณะ

เขตชั้นนอก มีจำนวนทั้งสิ้น ๖ เขต ได้แก่ เขตหนองจอก มีนบุรี ลาดกระบัง ดลิ่ง-
ชั้น หนองแขม และบางขุนเทียน

เขตราษฎร์บูรณะมีพื้นที่ทั้งสิ้น ๔๒.๘๗ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางด้านใต้ของกรุง-
เทพมหานคร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตธนบุรี และเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ลักษณะพื้นที่ของเขตราษฎร์บูรณะเป็นที่ราบลุ่ม ดินตะกอนน้ำพัดพามา (Alluvial Soils) เช่นเดียวกับพื้นที่อื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร เป็นดินที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม มีลำคลองโยงติดต่อกันหลายสาย ซึ่งใช้เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งที่สำคัญอย่างยิ่งของเขตราษฎร์บูรณะมาแต่เดิมทั้งในด้านการขนส่ง ผู้โดยสารและการนำพืชผลออกสู่ตลาด คลองที่สำคัญได้แก่ คลองแจรงร้อน คลองราษฎร์บูรณะ คลองบางปะกอก และคลองบางปะแก้ว เนื่องจากพื้นที่เขตราษฎร์บูรณะอยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยาและอยู่ใกล้ทะเล จึงทำให้ได้รับลมทะเลและความชุ่มชื้น จากไอน้ำที่ระเหยมา ดังนั้นในฤดูร้อนอากาศจึงไม่ร้อนอบอ้าวมากนัก สำหรับในฤดูฝน ฝนตกชุก สภาพพื้นที่และภูมิอากาศดังกล่าวนี้เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาก

การแบ่งพื้นที่การปกครอง

เขตราษฎร์บูรณะมีพื้นที่ ๔๒.๘๗๔ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๔ แขวง (ดูแผนที่ ๓.๓) จำนวน ๓๓ หมู่บ้าน ดังนี้คือ

แผนที่แสดงลมรณะที่ดิน กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ

เครื่องหมาย

- P-1 สันติราชการชนบทตามผังเมืองกรุงเทพมหานคร
- P-2 สันติราชการชนบทตามผังเมืองนนทบุรี
- P-3 สันติราชการชนบทตามผังเมืองปทุมธานี
- P-4 สันติราชการชนบทตามผังเมืองสมุทรปราการ
- P-5 สันติราชการชนบทตามผังเมืองนนทบุรี

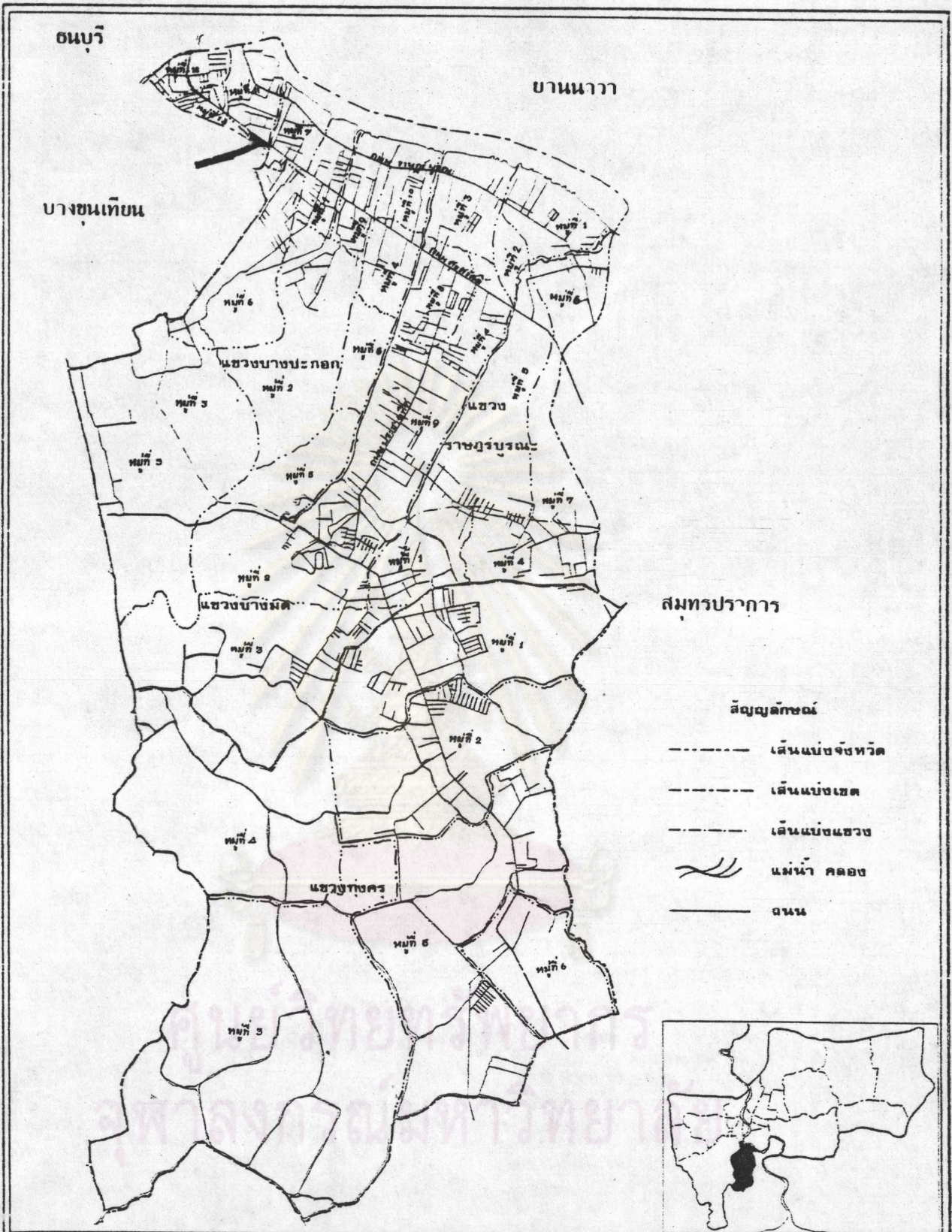
- P-6 สันติราชการชนบทตามผังเมืองนนทบุรี
- P-7 สันติราชการชนบทตามผังเมืองนนทบุรี
- U-1 สันติราชการชนบทตามผังเมืองนนทบุรี
- W บริเวณเมืองเก่า, ทุ่ง
- บริเวณอื่นๆ

แผนที่ ที่ ๓.๒

1:400,000

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดิน
เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

การศึกษา เพื่อ วางแผนการใช้ที่ดิน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร	แผนที่.ก. ต.ต	แสดง: เขตการปกครอง	มาตรฐานส่วน ๑:๑๐,๐๐๐ ๐.๒ ๐.๕ ๑ กม.	
	ที่มา: เขตราชบุรีบูรณะ กทม.		----- เส้นแบ่งจังหวัด - - - - - เส้นแบ่งเขต - - - - - เส้นแบ่งแขวง - - - - - เส้นแบ่งหมู่บ้าน	

๑. แขวงราษฎร์บูรณะมีพื้นที่ ๗.๐๕๒ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ บางแจรงร้อนนอก บางบน คลองสัดยายจำปี บางแจรงร้อนใน ๑,๒,๓ คลองเพลง วัดสารอด และโรงพัก เก้า

๒. แขวงบางปะกอก มีพื้นที่ ๘.๕๘๖ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น ๑๓ หมู่บ้าน ได้แก่ วัดบางปะกอก สามท่า ยายจำปี ไทรน้อย ศรีสุราษฎร์ กรรมการ ปากคลองบางปะแก้ว คลองสัดบางปะกอก บางปะกอก วัดราษฎร์บูรณะ คลองชฎา คลองดาวดำ และตรอกวัดนาค นิมิตร

๓. แขวงบางมด มีพื้นที่ ๘.๑๔๗ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ หุ่นาหลวง สวนธนบุรีรมย์ บางมด ปลายคลอง แจรงร้อน และแขวงบางมด

๔. แขวงทุ่งครุ มีพื้นที่ ๑๗.๖๘๕ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ ทุ่งครุ ๑,๒ รางตรง บ้านทุ่งครุ วัดทุ่งครุ และคลองรางใหญ่

เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขตราษฎร์บูรณะมีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๓ ของพื้นที่กรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ ๑,๕๖๘.๗๓๗ ตารางกิโลเมตร) มีพื้นที่มากอันดับที่ ๑๑ ของพื้นที่เขตต่าง ๆ ทั้ง ๒๔ เขต ของกรุงเทพมหานคร (แสดงใน ตารางที่ ๓.๑)

ลักษณะประชากร

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ เขตราษฎร์บูรณะมีจำนวนประชากรทั้งหมด ๑๓๑,๕๕๐ คน ความหนาแน่นของประชากร ๓,๐๖๘ คน/กม^๒ คิดเป็นสัดส่วนของประชากรร้อยละ ๒.๕ ของประชากรกรุงเทพมหานคร (ประชากรกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. ๒๕๒๗ มี ๕,๑๗๔,๖๘๒ คน) มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับที่ ๑๔ และความหนาแน่นของประชากรมากเป็นอันดับที่ ๑๖ ของจำนวนประชากรและความหนาแน่นประชากรของเขตต่าง ๆ ทั้ง ๒๔ เขตของกรุงเทพมหานคร สำหรับลักษณะการเพิ่มของประชากรในเขตราษฎร์บูรณะเป็นดังนี้

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เขตราชบุรีบูรณะ มีจำนวนประชากร ๒๕,๔๘๔ คน ความหนาแน่นของประชากร ๖๐๖ คน/กม^๒ ในปี พ.ศ.๒๕๑๓ มีจำนวน ๖๑,๒๙๗ คน ความหนาแน่น ๑,๔๒๙ คน/กม^๒ และในปี พ.ศ.๒๕๒๓ มีจำนวน ๑๑๓,๗๖๙ คน ความหนาแน่น ๒,๖๕๔ คน/กม^๒ จะเห็นได้ว่าในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี จากปี พ.ศ.๒๕๐๓ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เขตราชบุรีบูรณะมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ๓๕,๓๐๘ คน ความหนาแน่นเพิ่มขึ้น ๘๒๓ คน/กม^๒ และในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปีเท่ากัน จากปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ถึงปี พ.ศ.๒๕๒๓ มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ๕๒,๔๗๒ คน ความหนาแน่นเพิ่มขึ้น ๑,๒๒๕ คน/กม^๒ จะพบว่าอัตราการเพิ่มของประชากรใน ๑๐ ปีหลังนี้ สูงกว่าเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้วมาก (แสดงในตารางที่ ๓.๓)

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของประชากรในเขตราชบุรีบูรณะต่อประชากรในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดแล้ว พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ สัดส่วนของประชากรเขตราชบุรีบูรณะมีเพียงร้อยละ ๑.๒ ของประชากรกรุงเทพมหานคร และได้เพิ่มเป็นร้อยละ ๒.๐ และ ๒.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ และ ๒๕๒๓ ตามลำดับ (ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ กรุงเทพมหานครมีประชากรรวม ๓,๖๘๕,๑๑๘ คน และในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีประชากรรวม ๕,๑๕๓,๙๐๒ คน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๑ แสดงพื้นที่ ประชากรและความหนาแน่นของประชากรรายเขตของกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๒๗

เขต	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
พระนคร	๕.๕๓๖	๑๑๒,๓๓๒	๒๐,๒๙๑
ป้อมปราบฯ	๑.๙๓๑	๘๙,๓๓๐	๔๖,๒๖๑
ปทุมวัน	๘.๓๖๙	๑๕๗,๓๓๐	๑๘,๗๙๙
สัมพันธวงศ์	๑.๔๑๖	๕๒,๘๖๖	๓๗,๒๙๙
บางรัก	๕.๕๓๖	๘๘,๑๙๗	๑๕,๙๓๑
ดุสิต	๒๒.๒๒๐	๕๕๘,๘๓๒	๒๕,๑๖๑
พญาไท	๒๑.๑๑๐	๓๕๗,๗๒๖	๑๖,๙๔๕
ธนบุรี	๘.๖๒๖	๒๖๗,๖๑๖	๓๑,๐๒๔
คลองสาน	๖.๐๕๑	๑๓๙,๔๔๔	๒๓,๐๔๔
บางกอกใหญ่	๖.๑๘๐	๑๐๔,๗๑๖	๑๖,๙๔๔
ห้วยขวาง	๙.๕๐๐	๒๓๙,๗๔๒	๒๕,๒๓๖
ยานนาวา	๓๖.๙๐๙	๓๙๖,๔๒๐	๑๐,๗๔๐
พระโขนง	๑๔๓.๕๕๙	๕๙๔,๙๐๒	๔,๑๔๓
บางเขน	๑๖๙.๓๑๐	๔๘๓,๗๑๗	๒,๘๕๖
บางกะปิ	๑๕๘.๗๘๑	๓๕๖,๐๓๓	๒,๒๔๒
บางกอกน้อย	๒๓.๓๐๔	๒๘๕,๒๖๕	๑๒,๒๔๑
ภาษีเจริญ	๕๓.๙๔๗	๒๑๑,๑๒๕	๓,๙๑๓
ราษฎร์บูรณะ	๔๒.๘๗๔	๑๓๑,๕๕๐	๓,๐๖๘
หนองจอก	๒๒๓๖.๒๖๑	๕๔,๙๕๒	๒๓๒
มีนบุรี	๑๗๔.๓๓๑	๖๖,๙๖๖	๓๘๔
ลาดกระบัง	๑๒๓.๘๕๙	๕๐,๕๔๑	๔๐๘

ตารางที่ ๓.๑ (ต่อ)

เขต	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
บางขุนเทียน	๑๘๑.๑๕๖	๒๔๐,๘๓๕	๑,๓๒๙
ตลิ่งชัน	๗๙,๖๕๘	๘๑,๓๔๙	๑,๐๒๐
หนองแขม	๔๘,๒๘๓	๕๒,๙๔๖	๑,๐๙๖
รวม	๑,๕๖๘,๗๓๗	๕,๑๗๔,๖๘๒	๓,๒๙๙

ที่มา : กองปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานคร

จากตารางที่ ๓.๑ สามารถจัดกลุ่มของความหนาแน่นของประชากรได้เป็น ๗ กลุ่มคือ
กลุ่มที่ ๑ มีความหนาแน่นของประชากร ๓๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ คน ได้แก่ เขตป้อมปราบ

เขตสัมพันธวงศ์

เขตธนบุรี

กลุ่มที่ ๒ มีความหนาแน่นของประชากร ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ คน ได้แก่ เขตพระนคร

เขตดุสิต

เขตห้วยขวาง

เขตคลองสาน

กลุ่มที่ ๓ มีความหนาแน่นของประชากร ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ คน ได้แก่ เขตปทุมธานี

เขตบางรัก

เขตยานนาวา

เขตพญาไท

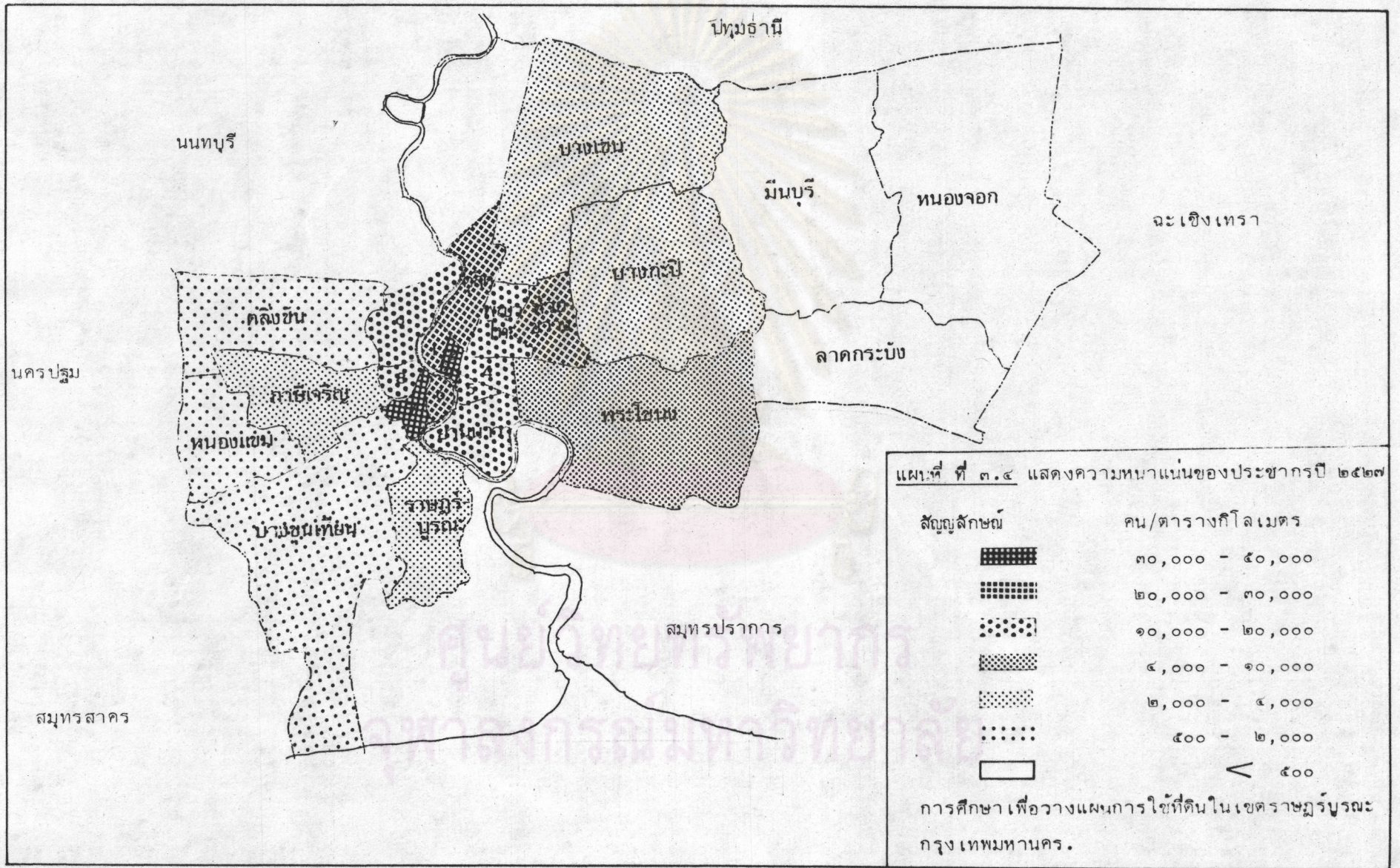
เขตบางกอกน้อย

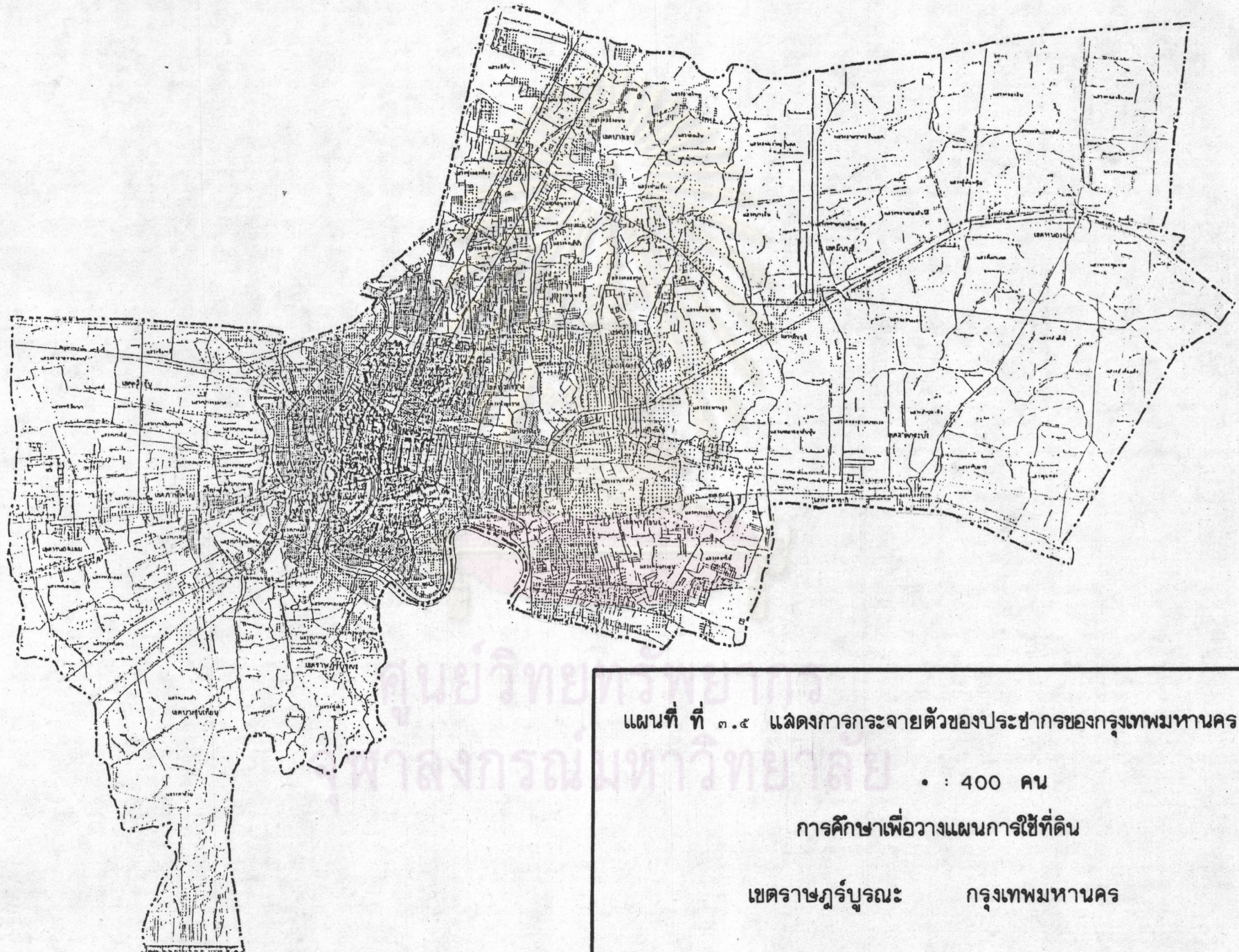
เขตบางกอกใหญ่

- กลุ่มที่ ๔ มีความหนาแน่นของประชากร ๔,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ คน ได้แก่ เขตพระโขนง
- กลุ่มที่ ๕ มีความหนาแน่นของประชากร ๒,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ คน ได้แก่ เขตบางเขน
เขตบางกะปิ
เขตภาษีเจริญ
เขตราชบุรีบูรณะ
- กลุ่มที่ ๖ มีความหนาแน่นของประชากร ๕๐๐ - ๒,๐๐๐ คน ได้แก่ เขตบางขุนเทียน
เขตตลิ่งชัน
เขตหนองแขม
- กลุ่มที่ ๗ มีความหนาแน่นของประชากรน้อยกว่า ๕๐๐ คน ได้แก่ เขตหนองจอก
เขตมีนบุรี
เขตลาดกระบัง

จะเห็นได้ว่า เขตราชบุรีบูรณะจัดอยู่ในกลุ่มที่ ๕ ซึ่งถือว่าอยู่ในกลุ่มที่มีความหนาแน่นของประชากรค่อนข้างเบาบาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ที่ ๓.๔ แสดงการกระจายตัวของประชากรของกรุงเทพมหานคร

• : 400 คน

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดิน

เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๓.๒ อัตราส่วนประชากรเขตราชบุรีบูรณะ

พ.ศ.	จำนวนประชากร	อัตราส่วนประชากร/ประชากร กรุงเทพฯ
๒๕๐๓	๒๕,๙๘๙	๑.๒
๒๕๑๓	๖๑,๒๙๗	๒.๐
๒๕๒๓	๑๑๓,๗๖๙	๒.๒
๒๕๒๗	๑๓๑,๕๕๐	๒.๕

ตารางที่ ๓.๓ ความหนาแน่นของประชากรเขตราชบุรีบูรณะ

พ.ศ.	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	การเปลี่ยนแปลง ของความหนาแน่น
๒๕๐๓	๔๒.๘๗	๒๕,๙๘๙	๖๐๖	
๒๕๑๓	๔๒.๘๗	๖๑,๒๙๗	๑๔๒๙	+ ๘๒๓
๒๕๒๓	๔๗.๘๗	๑๑๓,๗๖๙	๒๖๕๔	+ ๑๒๒๕
๒๕๒๗	๔๒.๘๗	๑๓๑,๕๕๐	๓๐๖๘	+ ๔๑๔

สำหรับรายละเอียดประชากรรายแขวงของเขตราชบุรีบูรณะนั้น พบว่าแขวงบางปะกอกมีจำนวนประชากรมากที่สุดคือ ๕๖,๓๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘๖ ของประชากรเขตราชบุรีบูรณะ มีความหนาแน่นมากที่สุดด้วยคือ ๖,๒๗๕ คน/ตารางกิโลเมตร รองลงมาคือแขวงราชบุรีบูรณะ มีจำนวนประชากร ๓๘,๒๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๕ มีความหนาแน่น ๕,๔๑๙ คน/ตารางกิโลเมตร ถัดมาคือ แขวงบางมด มีประชากร ๑๙,๐๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๙ ความหนาแน่น ๒,๐๘๔ คน/ตารางกิโลเมตร แขวงที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดคือ แขวงทุ่งครุ มี ๑๗,๘๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๐ ความหนาแน่น ๑,๐๑๑ คน/ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๓.๔ แสดงลักษณะประชากรรายแขวงของเขตรัฐบุรณะ พ.ศ. ๒๕๒๗

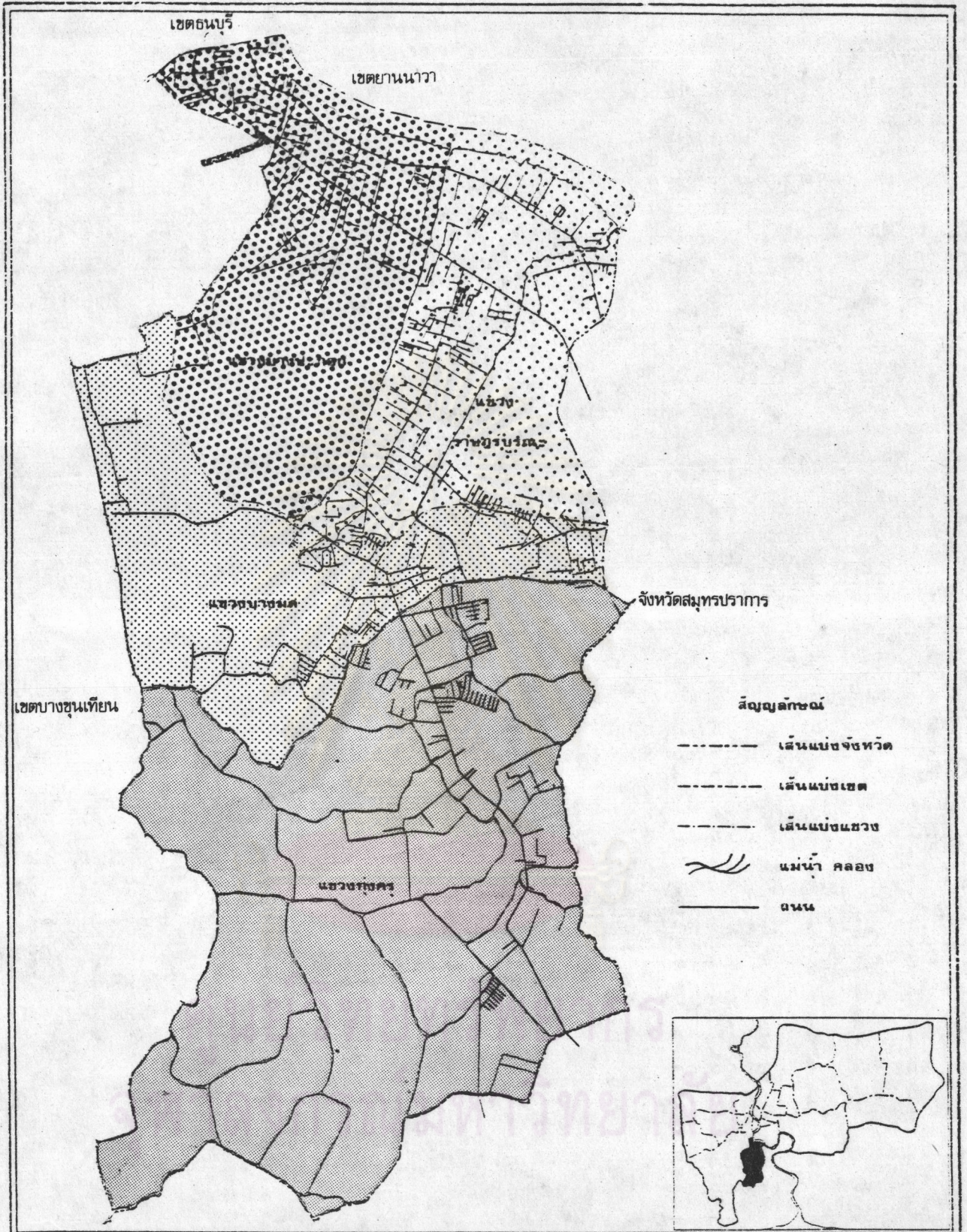
แขวง	จำนวน (คน)	ร้อยละ	พื้นที่ (กม ^๒)	ความหนาแน่น (คน/กม ^๒)
๑. ราชบุรีบูรณะ	๓๘,๒๑๘	๒๙.๐๕	๗.๐๕๒	๕,๔๑๙
๒. บางปะกอก	๕๖,๓๘๔	๔๒.๘๖	๘.๙๘๖	๖,๒๗๕
๓. บางมด	๑๙,๐๖๐	๑๔.๔๙	๙.๑๔๗	๒,๐๘๔
๔. หุ่งครุ	๑๗,๘๘๘	๑๓.๖๐	๑๗.๖๘๙	๑,๐๑๑
รวม	๑๓๑,๕๕๐	๑๐๐	๔๒.๘๗๔	๓,๐๖๘

เมื่อพิจารณาพื้นที่รายแขวงของเขตรัฐบุรณะแล้ว พบว่าแขวงที่มีพื้นที่มากที่สุดคือแขวงหุ่งครุ พื้นที่ ๑๗.๖๘๙ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒๖ ของพื้นที่เขต รองลงมาคือ แขวงบางมด ๙.๑๔๗ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๓ และแขวงบางปะกอก ๘.๙๘๖ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๖ ตามลำดับ ส่วนแขวงราชบุรีบูรณะมีพื้นที่น้อยที่สุด คือ ๗.๐๕๒ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๕ ของพื้นที่เขต

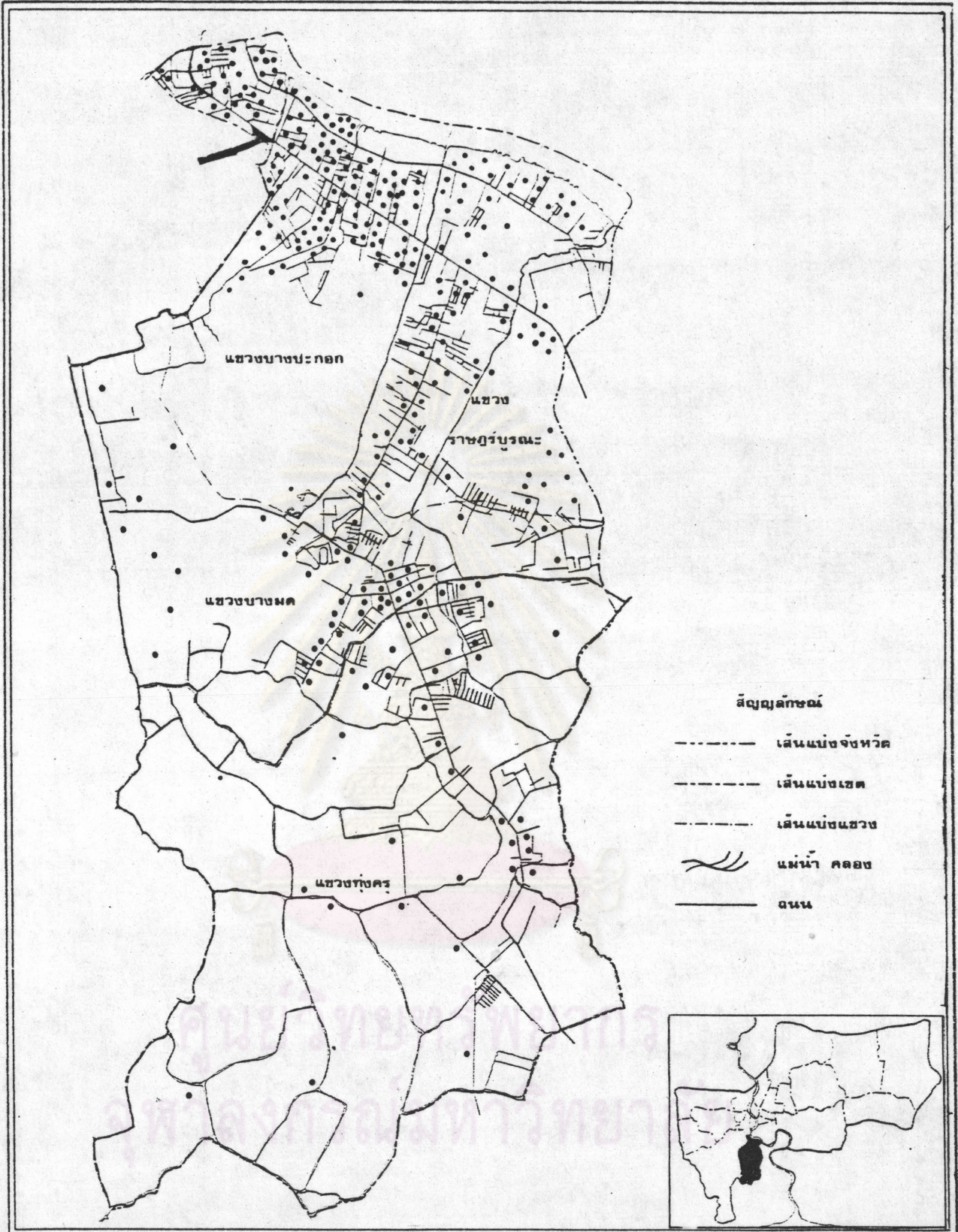
ตารางที่ ๓.๕ แสดงเนื้อที่รายแขวงของเขตรัฐบุรณะเรียงตามลำดับจากน้อยไปมาก

แขวง	เนื้อที่ (ไร่) :	เนื้อ (กม ^๒)	ร้อยละ
๑. ราชบุรีบูรณะ	๔,๔๐๗.๕๐	๗.๐๕๒	๑๖.๔๕
๒. บางปะกอก	๕,๖๑๖.๒๕	๘.๙๘๖	๒๐.๙๖
๓. บางมด	๕,๗๑๖.๘๗๕	๙.๑๔๗	๒๑.๓๓
๔. หุ่งครุ	๑๑,๐๕๕.๖๒๕	๑๗.๖๘๙	๔๑.๒๖
รวม	๒๖,๗๙๖.๒๕	๔๒.๘๗๔	๑๐๐

ที่มา : กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร

การศึกษา เพื่อ วางแผนการใช้ที่ดิน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร	แผนที่ที่ ๓.๖	แสดง: ความหนาแน่นของประชากร	มาตราส่วน ๑:๖๐,๐๐๐ ๐ ๒๕ ๕๐ กม.							
	ที่มา:	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>6,275 คน/กม.²</td> </tr> <tr> <td></td> <td>5,419 "</td> </tr> <tr> <td></td> <td>2,084 "</td> </tr> <tr> <td></td> <td>1,011 "</td> </tr> </table>			6,275 คน/กม. ²		5,419 "		2,084 "	
	6,275 คน/กม. ²									
	5,419 "									
	2,084 "									
	1,011 "									

การศึกษา
เพื่อ
วางแผนการใช้ที่ดิน
เขตราชบุรีระ
กรุงเทพมหานคร

แผนที่.ท.
๓.๗ แสดง:
การกระจายตัวของประชากร

มาตราส่วน ๑:๖๐,๐๐๐
๐ ๒๕ ๕๐ กม.

• : 400 คน
ที่มา: กองผังเมือง กทม.

การกระจายตัวของประชากรในลักษณะศูนย์กลางชุมชน

ปัจจุบันบริเวณศูนย์กลางชุมชนซึ่งเป็นย่านการค้าและมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ได้แก่ บริเวณถนนสุขสวัสดิ์ โดยเฉพาะในบริเวณต้น ๆ ก่อนถึงทางแยกถนนธนบุรี-ปากท่อ ในแขวงบางปะกอก บริเวณถนนราษฎร์บูรณะและบริเวณถนนประชาธิปไตยในแขวงราษฎร์บูรณะ ซึ่งเมื่อพิจารณาารวม ๆ แล้วจะเห็นว่าชุมชนจะอยู่หนาแน่นทางตอนเหนือ คือ ตั้งแต่บริเวณถนนสุขสวัสดิ์ขึ้นไปจนจรดแม่น้ำเจ้าพระยาในแขวงบางปะกอกและราษฎร์บูรณะ และในบริเวณสองฝั่งถนนประชาธิปไตยในแขวงราษฎร์บูรณะ เท่านั้น

จำนวนประชากรและอัตราการร้อยละของประชากรในระดับแขวง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับแขวงจากตัวเลขสถิติ เพื่อให้ทราบถึงการกระจายตัวของประชากรภายในเขตราษฎร์บูรณะของ ปี ๒๕๒๐ และ ปี ๒๕๒๗ ซึ่งมีจำนวนประชากร ๔๘,๔๔๗ และ ๑๓๑,๕๕๐ คนตามลำดับนั้น เมื่อเปรียบเทียบในระดับแขวงแล้ว พบว่าประชากรกระจายไม่เสมอกันอย่างเห็นชัด โดยที่แขวงบางปะกอกซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเขต เป็นแขวงที่มีประชากรอาศัยมากที่สุดทั้ง ๒ ช่วงปี โดยที่ในปี ๒๕๒๐ มีประชากรร้อยละ ๔๗.๔๗ และในปี ๒๕๒๗ มีประชากรร้อยละ ๔๒.๘๖ ของเขตอาศัยอยู่ในแขวงบางปะกอก รองจากแขวงบางปะกอกได้แก่ แขวงราษฎร์บูรณะ ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเขต โดยที่ในปี ๒๕๒๐ มีประชากรร้อยละ ๒๘.๘๔ และในปี ๒๕๒๗ มีประชากรร้อยละ ๒๘.๐๕ ของเขตอาศัยในเขตนี้ ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่า ประชากรราว ๓/๔ ของเขตราษฎร์บูรณะจะรวมกลุ่มกันอยู่หนาแน่นในพื้นที่ประมาณ ๑/๔ ทางตอนเหนือของเขต ในขณะที่ประชากรอีกประมาณ ๑/๔ จะอาศัยอย่างกระจัดกระจายตามบริเวณพื้นที่ราว ๓/๔ ของตอนกลางและตอนใต้ของเขตราษฎร์บูรณะ

ตารางที่ ๓.๖ แสดงอัตราส่วนประชากรรายแขวงของเขตราษฎร์บูรณะ พ.ศ. ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๗

แขวง	จำนวนประชากร ปี ๒๕๒๐	จำนวนประชากร ปี ๒๕๒๗	ร้อยละของประชากรทั้งหมด ปี ๒๕๒๐	ร้อยละของประชากรทั้งหมด ปี ๒๕๒๗	อัตราการ เปลี่ยนแปลง
๑. ราษฎร์บูรณะ	๒๘,๓๘๔	๓๘,๒๑๔	๒๘.๘๔	๒๘.๐๕	+ ๐.๗๙
๒. บางปะกอก	๔๖,๗๓๐	๕๖,๓๘๔	๔๗.๔๗	๔๒.๘๖	- ๔.๖๑
๓. บางมด	๑๓,๑๘๘	๑๔,๐๖๐	๑๓.๔๐	๑๔.๔๔	+ ๑.๐๔
๔. ทุ่งครุ	๑๐,๑๓๑	๑๗,๘๘๘	๑๐.๒๔	๑๓.๖๐	+ ๓.๓๖
รวม/เฉลี่ย	๔๘,๔๔๗	๑๓๑,๕๕๐	๑๐๐	๑๐๐	

จำนวนหลังคา เรือนและจำนวนประชากร/หลังคา เรือน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เขตราชบุรีบูรณะมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑๖,๑๕๕ ครัวเรือน และได้เพิ่มเป็น ๒๔,๗๕๓ ครัวเรือนในปี ๒๕๒๗ เมื่อเปรียบเทียบในระดับแขวงพบว่า แขวงที่มีจำนวนหลังคาเรือนมากที่สุด คือ แขวงบางปะกอก ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๗,๔๐๘ และ ๑๐,๐๗๔ หลังคาเรือน ในปี ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๗ ตามลำดับ ส่วนแขวงที่มีจำนวนครัวเรือนน้อยที่สุดคือ แขวงทุ่งครุ ซึ่งตั้งอยู่ตอนใต้ของเขตและเป็นเขตที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดด้วย

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนประชากร/หลังคาเรือน ก็ได้พบว่า แขวงซึ่งมีจำนวนประชากรและหลังคาเรือนมากกว่าแขวงอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ แขวงบางปะกอก และราชบุรีบูรณะ ได้มีจำนวนประชากร/หลังคาเรือนมากที่สุดด้วย โดยที่สูงสุดในแขวงบางปะกอกทั้ง ๒ ช่วง คือ ๖.๓/ครัวเรือน และ ๕.๖/ครัวเรือน ในปี ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๗ ตามลำดับ ส่วนแขวงบางมดและแขวงทุ่งครุ ซึ่งเป็นแขวงที่มีประชากรอยู่กันเบาบาง มีจำนวนประชากร/ครัวเรือนน้อยที่สุดด้วย

อย่างไรก็ตามได้พบว่า จำนวนประชากร/ครัวเรือน ได้ลดลงทุกปี ๒๕๒๐-๒๕๒๗ โดยได้ลดลงจาก ๖.๑/ครัวเรือนเป็น ๕.๓/ครัวเรือนในปี ๒๕๒๗ และเป็นการลดลงในทุกแขวงด้วย

จำนวนหมู่บ้านและประชากร/หมู่บ้าน

หมู่บ้านในเขตราชบุรีบูรณะมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๓ หมู่บ้าน และมีจำนวนแตกต่างกันแต่ละแขวงตามขนาดของประชากรหรือขนาดของพื้นที่ โดยที่แขวงบางปะกอกซึ่งมีประชากรและจำนวนหลังคาเรือนมากที่สุด มีจำนวนหมู่บ้านมากที่สุดคือ ๑๓ หมู่บ้าน รองลงมาได้แก่ แขวงราชบุรีบูรณะ ซึ่งมี ๙ หมู่บ้าน ส่วนแขวงทุ่งครุ แม้จะมีจำนวนประชากรและจำนวนหลังคาเรือนน้อยกว่าแขวงบางมด แต่เนื่องจากมีขนาดพื้นที่ซึ่งกว้างขวางกว่า จึงมีจำนวนหมู่บ้านมากกว่า

เมื่อพิจารณาถึงขนาดหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร/หมู่บ้านแล้วพบว่า หมู่บ้านในเขตราชบุรีบูรณะจัดเป็นหมู่บ้านขนาดกลาง ซึ่งมีประชากร ๒,๔๘๓/หมู่บ้าน ในปี ๒๕๒๐ และ ๓,๔๘๖/หมู่บ้านในปี ๒๕๒๗ หมู่บ้านขนาดใหญ่ที่สุดจะปรากฏในเขตที่มีประชากรมากและหนาแน่น ได้แก่ในแขวงบางปะกอกและราชบุรีบูรณะ เช่น ที่ตรอกวัดนาคนิมิตร คลองชฎา สามท่า

ตารางที่ ๓.๗ แสดงจำนวนหลังคาเรือนและหมู่บ้านรายแขวงของเขตราชบุรีบูรณะ พ.ศ. ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๗

แขวง					จำนวน	จ.น.ป.ช.ก.	จ.น.ป.ช.ก.	จ.น.ป.ช.ก.	จ.น.ป.ช.ก.
	๒๕๒๐	๒๕๒๗	๒๕๒๐	๒๕๒๗	หมู่บ้าน	ต่อหลังคาเรือน	ต่อหลังคาเรือน	ต่อหมู่บ้าน	หมู่บ้าน
						๒๕๒๐	๒๕๒๗	๒๕๒๐	๒๕๒๗
๑. ราชบุรีบูรณะ	๒๘,๓๘๘	๓๘,๒๒๘	๔,๖๙๓	๗,๐๕๘	๙	๖.๐๕	๕.๔๑	๓,๑๕๕	๔,๒๔๖
๒. บางปะกอก	๔๖,๗๓๐	๕๖,๓๘๔	๗,๔๐๘	๑๐,๐๗๔	๑๓	๖.๓๑	๕.๕๙	๓,๕๙๔	๔,๓๓๗
๓. บางมด	๑๓,๑๘๘	๑๙,๐๖๐	๒,๓๖๙	๔,๐๙๕	๕	๕.๕๖	๔.๖๕	๒,๖๓๗	๓,๘๑๒
๔. พุ่งศรี	๑๐,๑๓๑	๑๗,๘๘๘	๑,๗๒๕	๓,๕๒๖	๖	๕.๘๗	๕.๐๗	๑,๖๘๘	๒,๙๘๑
รวมเฉลี่ย	๙๘,๔๔๗	๑๓๑,๕๕๐	๑๖,๑๙๕	๒๔,๗๕๓	๓๓	๖.๐๗	๕.๓๑	๒,๙๘๓	๓,๙๘๖

ที่มา : แผนสถิติและเลือกตั้ง กองปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และไทรน้อย ในแขวงบางปะกอก สำหรับในแขวงทุ่งครุและบางมดซึ่งมีประชากร/หมู่บ้าน โดยเฉลี่ยต่ำที่สุดของเขตนั้น ภายในแขวงเองได้มีความแตกต่างของขนาดของหมู่บ้านอย่างเด่นชัด เช่น ในแขวงบางมดจะพบว่า ทุ่งนาหลวงเป็นหมู่บ้านซึ่งมีจำนวนประชากรมากและมีจำนวนหลังคาเรือนกว่า ๑,๐๐๐ ครัวเรือน ในขณะที่บางมดมีครัวเรือนประมาณ ๒๐๐ ครัวเรือนเท่านั้น และในแขวงทุ่งครุก็มีรูปแบบเดียวกัน ซึ่งก็อาจจะกล่าวได้ว่าแม้ภายในแขวงเองการกระจายตัวของประชากรก็ไม่เสมอกัน ภายในแขวงเองก็มีศูนย์กลางชุมชนซึ่งเป็นจุดรวมกลุ่มของประชากรและบริการ เช่นเดียวกันในกรณีของเขต

รูปแบบการตั้งถิ่นฐานและรูปร่างของการตั้งถิ่นฐาน

รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของประชากรในเขตราษฎร์บูรณะ ก็เช่นเดียวกับบริเวณอื่น ๆ ของที่ราบภาคกลางซึ่งใช้ลำคลองเป็นเส้นทางสำคัญในการคมนาคมขนส่ง การชลประทานตลอดจนใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้การตั้งถิ่นฐานเป็นรูปแบบของการตั้งเรียงรายไปตามความยาวของทั้งสองฝั่งคลอง เพื่อใช้ประโยชน์จากเส้นทางน้ำมากที่สุด ดังนั้นหมู่บ้านในอดีตจึงเป็นรูปแบบการรวมตัวเป็นกลุ่มของประชากรตามลำคลองและบริเวณศูนย์กลางของชุมชนมักเป็นบริเวณที่เป็นจุดตัดของลำคลองและบ้านของชาวบ้านจะหันหน้าเข้าหาลำคลองทั้งสองฝั่ง ทั้งนี้หมู่บ้านของชาวนาจะมีลักษณะนี้มากกว่าหมู่บ้านของชาวสวนซึ่งมีแนวโน้มของการอยู่กระจายกันตามพื้นที่ในบริเวณเขตราษฎร์บูรณะ ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มและมีลำคลองอยู่มากมาย อันเป็นบริเวณสำคัญของการตั้งถิ่นฐาน คลองสำคัญในบริเวณนี้มีประชากรหนาแน่น ได้แก่ คลองบางปะกอก คลองบางปะแก้ว คลองราษฎร์บูรณะและคลองแจรงร้อน เป็นต้น

และก็เช่นเดียวกับทั่วไปในระยะหลังที่บทบาททางถนนได้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของประชากรในเขตราษฎร์บูรณะ ถนนสายสำคัญในเขตนี้ได้แก่ ถนนสุขสวัสดิ์ ซึ่งเป็นถนนสายสำคัญผ่านแหล่งชุมชนหนาแน่นของแขวงบางปะกอกและราษฎร์บูรณะ ทำให้เกิดตึกแถวอาคารพาณิชย์ตลอดจนโรงงานต่าง ๆ ตามแนวเส้นทางถนนทั้งสองฟาก และตามตรอกซอยที่ตัดแยกถนนราษฎร์บูรณะ ซึ่งเป็นถนนเรียบแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นถนนที่ผ่านแหล่งชุมชนหนาแน่นของแขวงบางปะกอกและราษฎร์บูรณะ เช่นกัน และทำให้มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างเต็มที่

ปรากฏตามถนนสุขสวัสดิ์ นอกจากนั้นได้มีถนนซึ่งตัดกันแยกจากถนนสุขสวัสดิ์ เข้าสู่ภายในเขต เพื่อจุดประสงค์ของการบริการแก่แขวงซึ่งอยู่ห่างไกลทางใต้ ของเขตคือ หุ่่งครุและบางมด ซึ่งเดิมขาดเส้นทางคมนาคมติดต่อกับตอนบนของเขตที่บางปะกอกและราษฎร์บูรณะ ถนนสายนี้คือ ถนนประชาอุทิศ หลังจากที่มีการตัดถนนประชาอุทิศได้มีการตั้งถิ่นฐานเกิดขึ้นตามแนวสองฝั่งถนนประชาอุทิศ ทั้งในรูปของที่อยู่อาศัย ร้านค้าพาณิชย์ ตลอดจนโรงงานอุตสาหกรรมและสถานที่ราชการต่าง ๆ

ลักษณะอาชีพของประชากร

ก. การเกษตรกรรม

เขตราษฎร์บูรณะ มีพื้นที่ทำการเกษตรกรรม ๑๗,๑๒๕.๕๘ ไร่^๑ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๑ ของพื้นที่เขต ดังนั้นอาชีพการทำการเกษตรกรรมจึงเป็นอาชีพหลักที่สำคัญของประชากรในเขตนี้ โดยเฉพาะการทำสวนส้มเขียวหวาน ราษฎรนิยมปลูกกันทั่วไปทุกแขวง โดยเฉพาะในแขวงบางมด และแขวงหุ่่งครุ ส้มเขียวหวานในบริเวณนี้ มีชื่อเรียกว่า "ส้มบางมด" เป็นส้มที่มีชื่อเสียง คุณภาพดี ทำรายได้มาสู่เกษตรกรในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ทำให้สภาพทางเศรษฐกิจของ เกษตรกรในเขตนี้ดีด้วย

ทางราชการได้ให้การสนับสนุนเกษตรกรในด้านการจัดหาปุ๋ยราคาถูกจำหน่ายให้ส่งนักวิชาการไปแนะนำแก้ปัญหาศัตรูพืช การใช้ยาปราบศัตรูพืชและใช้งบประมาณทำประตูกั้นน้ำเค็มให้ ตลอดจนทั้งเป็นศูนย์กลางให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ ซึ่งในปัจจุบันมีกลุ่มเกษตรกรต่างๆ คือ สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๒ แห่ง กลุ่มเกษตรกรทำสวนหุ่่งครุ กลุ่มยุวเกษตรกรและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร นอกจากนี้ได้จัดสถานที่จำหน่ายส้มให้อีกด้วย คือบริเวณริมถนนประชาอุทิศ คลองสะพานควาย แขวงหุ่่งครุ นอกจากส้มซึ่งเป็นที่นิยมปลูกเป็นอาชีพของชาวราษฎร์บูรณะแล้ว ในปัจจุบันนี้สวนกล้วยไม้ก็กำลังเป็นที่นิยมปลูกเป็นอาชีพแพร่หลายสามารถนำออกจำหน่ายทั้งภายในและนอกประเทศ ปีละเป็นจำนวนเงินหลายล้านบาท

^๑ กองผังเมือง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร.

ตารางที่ ๓.๘ แสดงพื้นที่ทำการเกษตรเขตชานเมืองกรุงเทพมหานคร

(พื้นที่เป็นไร่)

ชื่อเขต	นาข้าว	ไม้ผล, ไม้ยืนต้น	สวนผัก	ไม้ดอก, ไม้ประดับ	บ่อปลา, รั้วกึ่ง	จำนวนรวม
๑. เขตบางกะปิ	๑๒,๐๘๔.๐๘	๓๙๕.๗๓	๔๑๙.๘๑	-	๘๖๖.๕๐	๑๓,๗๖๖.๑๒
๒. เขตพระโขนง	๕,๒๐๖.๒๕	๗๑๓.๗๕	๙๗๖.๒๕	-	๒,๐๔๗.๕๐	๘,๙๔๓.๗๕
๓. เขตบางเขน	๒๔,๒๒๗.๕๐	๕๘๔.๖๙	-	-	๓๘๔.๕๐	๒๕,๑๙๖.๖๙
๔. เขตลาดกระบัง	๓๙,๖๕๕.๖๐	๑,๐๘๕	-	-	๑,๕๑๐	๔๒,๒๕๐.๖๐
๕. เขตมีนบุรี	๗๒,๒๑๔.๙๕	๗๖๙.๓๗	๕๖.๔๑	๓.๙๑	๘๗๙.๑๐	๗๓,๙๒๓.๗๔
๖. เขตหนองจอก	๑๑๒,๕๑๙.๑๗	๘๘๒.๘๒	๑๘	-	๘๓	๑๑๓,๕๐๒.๙๙
๗. เขตหนองแขม	๕,๒๙๒.๙๖	๘๒๓.๐๘	๒,๐๓๗.๕๐	๓,๔๒๑.๐๘	-	๑๑,๕๗๔.๖๒
๘. เขตบางขุนเทียน	๑๔,๕๔๑.๕๑	๑๐,๔๗๖.๒๐	๑๒,๙๐๐.๖๐	๕๐๘.๑๙	๓๕,๗๙๗.๘๙	๓๗,๒๒๕.๓๙
๙. เขตราษฎร์บูรณะ	๑๕๗,๕๐	๑๖,๖๗๑.๒๓	๔๗.๕๐	๑๗๙.๙๘	๖๑.๘๗	๑๗,๑๑๘.๘๐
๑๐. เขตตลิ่งชัน	๗,๗๔๑.๒๕	๘,๓๘๒.๕๐	๔,๓๕๐	๙๖๑,๒๕	-	๒๑,๔๓๕
๑๑. เขตภาษีเจริญ	๒๗๗.๕	๘,๑๘๕	๓,๗๘๕	๑,๗๘๓.๗๕	-	๑๔,๐๓๑.๒๕
จำนวนรวม	๒๙๓,๙๑๘.๒๗	๔๘,๙๖๙.๓๗	๒๔,๕๙๑.๐๗	๖,๘๕๘.๑๖	๔๐,๖๓๐.๓๖	๔๑๔,๙๖๗.๒๓

ที่มา : กองผังเมือง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

จังหวัดปทุมธานี

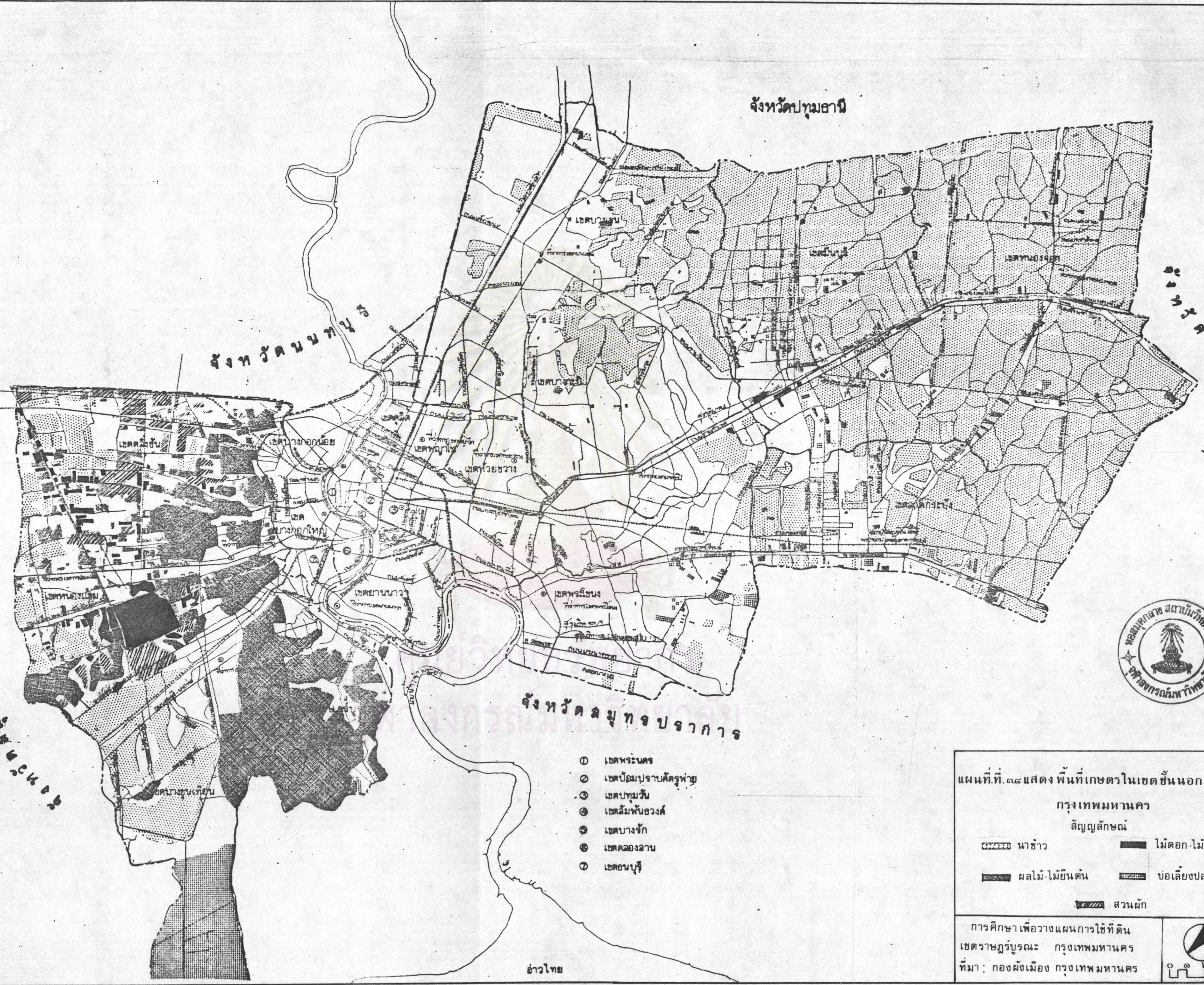
จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดสมุทรปราการ

อ่าวไทย

- ① เขตพระนคร
- ② เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
- ③ เขตปทุมวัน
- ④ เขตฉิมพลี
- ⑤ เขตบางรัก
- ⑥ เขตคลองสาน
- ⑦ เขตธนบุรี

แผนที่ที่ ๓๘ แสดง พื้นที่เกษตรในเขตชั้นนอก
กรุงเทพมหานคร
สัญลักษณ์

นาข้าว	ไม้ดอก-ไม้ประดับ
ผลไม้-ไม้ยืนต้น	บ่อเลี้ยงปลา-กุ้ง
สวนผัก	

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดิน
เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร
ที่มา: กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร

การทำนา แต่เดิมเป็นอาชีพอย่างหนึ่งของราษฎรแต่เนือที่ทำนามีน้อยมาก การทำนาไม่ค่อยได้ผล ประกอบทั้งการทำสวนส้มได้ผลคุ้มค่ากว่า ราษฎรจึงหันเหเปลี่ยนการประกอบอาชีพมาทำสวนส้มและสวนกล้วยไม้เป็นส่วนใหญ่

เมื่อศึกษาถึงการทำการเกษตรกรรมของกรุงเทพมหานคร พบว่า กรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ทำการเกษตรกรรมทั้งหมด ๔๑๔,๘๖๗.๒๓ ไร่ โดยเขตหนองจอกมีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดคือ ๑๑๓,๕๐๒.๘๘ ไร่ รองลงมาคือเขตมีนบุรี และเขตบางขุนเทียน ซึ่งมีจำนวน ๗๓,๘๒๓.๗๔ และ ๗๓,๒๒๔.๓๘ ไร่ ตามลำดับ เขตราชบุรีบูรณะมีพื้นที่ทำการเกษตรกรรม ๑๗,๑๑๘.๘๐ ไร่ (ไม่รวมพื้นที่เลี้ยงสัตว์) คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๒ ของพื้นที่ทำการเกษตรของกรุงเทพมหานคร โดยมากเป็นอันดับที่ ๗ สำหรับประเภทการทำการเกษตรกรรมกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ทำนามากที่สุดคือ ๒๘๓,๘๑๘.๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘๓ ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด รองลงมาคือการทำสวนผลไม้มีจำนวน ๔๘,๘๖๘.๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๐ การทำสวนผลไม้จะมีอยู่มากทางด้านฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร คือ เขตราชบุรีบูรณะ บางขุนเทียน ดลิ่งชัน ภาษีเจริญ และหนองแขม โดยมีจำนวนถึง ๔๔,๕๓๘.๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๘๕ ของพื้นที่ปลูกผลไม้ของกรุงเทพมหานคร โดยมีมากที่สุดในเขตราชบุรีบูรณะ มีจำนวน ๑๖,๖๗๑.๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๔ ของกรุงเทพมหานคร และร้อยละ ๓๗.๔๓ ของพื้นที่ปลูกผลไม้ทางฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร รองลงมาคือเขตบางขุนเทียน ดลิ่งชันและภาษีเจริญ มีจำนวน ๑๐,๔๗๖.๒๐, ๘,๓๘๒.๕๐ และ ๘,๑๘๕ ไร่ตามลำดับ เขตหนองแขมมีพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเพียง ๘๒๓.๐๘ ไร่ สำหรับทางฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ทำสวนผลไม้ทั้งหมด ๔,๔๓๑.๓๖ ไร่ โดยเขตลาดกระบังมีพื้นที่ทำสวนมากที่สุดคือ ๑,๐๘๕ ไร่ รองลงมาคือเขตหนองจอกมีจำนวน ๘๘๒.๘๒ ไร่ และเขตบางกะปิมีพื้นที่ทำสวนน้อยที่สุดคือมีเพียง ๓๔๕.๗๓ ไร่ สำหรับจำนวนครุฑ เรือนเกษตรกรรมนั้น พบว่าเขตราชบุรีบูรณะมีจำนวนครุฑครอบครุฑ เกษตรกร ๔,๕๗๘ ครอบครุฑ คิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของครุฑครอบครุฑประชากรทั้งหมด (ประชากรทั้งหมดมี ๑๖,๒๕๘ ครอบครุฑ) มากกว่าอัตราส่วนครุฑครอบครุฑ เกษตรกร ๑๑ เขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประมาณร้อยละ ๑๕ ของจำนวนครุฑครอบครุฑประชากรทั้งหมดใน ๑๑ เขต ชานเมือง (เขตชานเมือง ๑๑ เขตของกรุงเทพมหานครมีครุฑครอบครุฑ เกษตรกรทั้งหมดประมาณ ๕๐,๐๐๐ ครอบครุฑ)

ข. อุตสาหกรรม

พื้นที่เขตราชบุรีบูรณะ แต่เดิมนั้นมีแต่เรือกสวนไร่นา การคมนาคมยังไม่ค่อยสะดวก ราคาที่ดินถูก จึงมีนักลงทุนมาซื้อที่ดินจัดทำเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ในบริเวณตอนบนของพื้นที่ ในท้องที่แขวงบางปะกอกและแขวงราชบุรีบูรณะ ซึ่งมีพื้นที่ต่อเนื่องมาจากเขตชั้นในของกรุงเทพมหานครและมีแนวติดต่อไปยังอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ ตามแนวถนนสุข-สวัสดิ์ และถนนราชบุรีบูรณะ

ในปัจจุบันเขตราชบุรีบูรณะมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ ๑,๑๐๐ โรง โดยมีมากที่สุดที่แขวงบางปะกอกประมาณ ๗๐๐ โรง รองลงมาคือแขวงราชบุรีบูรณะประมาณ ๒๕๐ โรง โรงงานอุตสาหกรรมในเขตราชบุรีบูรณะมีตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ ส่วนมากเป็นโรงงานประเภทอุปกรณ์ เครื่องจักรและผลิตภัณฑ์โลหะ รองลงมาคือวัสดุก่อสร้าง และผลิตภัณฑ์กระดาษและเคมีภัณฑ์

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบโรงงานอุตสาหกรรมในเขตราชบุรีบูรณะกับกรุงเทพมหานคร แล้วพบว่า จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในเขตราชบุรีบูรณะคิดเป็นร้อยละ ๗.๖ ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมกรุงเทพมหานคร (โรงงานอุตสาหกรรมของกรุงเทพมหานครมีประมาณ ๑๔,๕๐๐ โรงงาน) แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับเขตชานเมือง ๑๑ เขตของกรุงเทพมหานครแล้วพบว่า เขตพระโขนงมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคือเขตบางขุนเทียน เขตราชบุรีบูรณะ และเขตภาษีเจริญ ตามลำดับ

หมายเหตุ: การจดทะเบียนโรงงานของโรงงานอุตสาหกรรมที่กรมโรงงาน
อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เริ่มจดทะเบียนครั้งแรก เมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๑๒ และต้องจดใหม่ทุก ๆ ๓ ปี ในปีแรกของการจดทะเบียน
มีโรงงานมาจดทะเบียนน้อย แต่กรมโรงงานก็ได้มีการสำรวจ
ควบคุมโรงงานซึ่งไม่มีการจดทะเบียนและมีความผิดทางกฎหมาย
อยู่ด้วย ตลอดเวลาในช่วงปีแรก ๆ จึงคาดว่า การเพิ่มของโรงงาน
ที่จดทะเบียนจึงยังมีการ เพิ่มขึ้นอย่างแปรปรวน ดังปรากฏในปี
พ.ศ. ๒๕๑๕

ที่มา : กองผังเมือง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร.

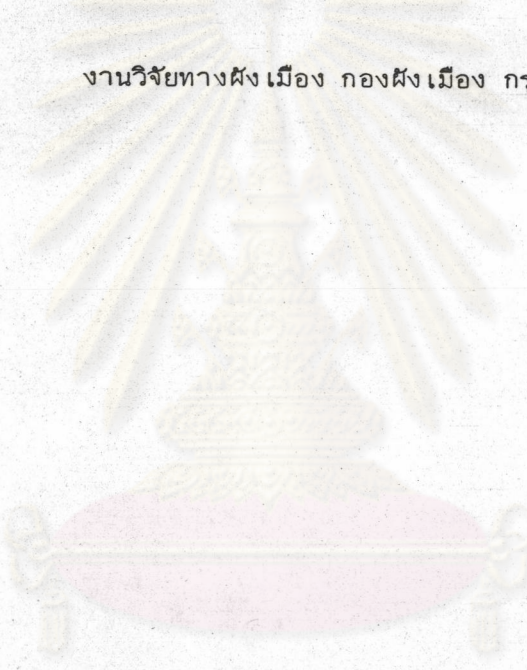
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๑๐ แสดงประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายเขต

เขต	จำนวนโรงงานที่แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรม							รวม
	ประเภทที่ ๑	ประเภทที่ ๒	ประเภทที่ ๓	ประเภทที่ ๔	ประเภทที่ ๕	ประเภทที่ ๖	ประเภทที่ ๗	
เขตชั้นใน								
๑. พระนคร	๑๖	๑๔	๑๗	๔๔	๔๐๑	๒๒	๕๗	๓๕๖
๒. น้อมปราบ	๓๓	๓๗	๔๘	๑๓๑	๓๑๑	๒๓	๑๘	๖๕๑
๓. ปทุมวัน	๓๑	๒๓	๘๑	๑๑๘	๓๓๐	๒๖	๒๖	๖๖๕
๔. สัมพันธวงศ์	๑๖	๒๓	๑๘	๒๗	๔๔	๓	๒๗	๒๑๓
๕. บางรัก	๓๕	๖๔	๒๘	๑๖๘	๑๔๔	๑๑	๒๒	๕๑๒
๖. กุหลาบ	๓๓	๒	๒๒๔	๕๖	๑๓๘	๑๗	๒๐	๕๐๔
๗. ทนายโท	๔๗	๕๖	๘๓	๑๑๗	๒๑๔	๒๔	๒๔	๕๖๐
๘. ธนบุรี	๘๓	๑๑๖	๑๒๕	๑๘๒	๔๑๕	๒๓	๓๕	๙๕๒
๙. คลองสาน	๕๕	๘๒	๖๖	๕๖	๑๘๕	๑๔	๕๕	๕๕๒
๑๐. บางกอกใหญ่	๒๔	๔๑	๑๐๒	๑๒๒	๒๘๕	๑๓	๕๑	๕๖๗
๑๑. ทั่วขวาง	๔	๔	๓๘	๒๒	๕๕	๘	๖	๒๕๖
จำนวนโรงงานในเขตชั้นใน								๕๖๕๓
เขตชั้นกลาง								
๑. ยานนาวา	๑๒๒	๑๖๑	๒๖๒	๔๔๔	๖๗๕	๖๘	๑๐๘	๑๘๕๔
๒. พระโขนง	๕๑	๑๗๔	๓๗๔	๒๕๖	๕๐๖	๖๖	๑๐๕	๑๕๗๗
๓. บางเขน	๒๔	๒๓	๑๑๔	๗๔	๑๔๓	๑๗	๒๕	๕๗๕
๔. บางกะปิ	๔๓	๒๑	๑๓๕	๖๘	๑๐๑	๑๖	๓๓	๕๑๗
๕. บางกอกน้อย	๔๐	๒๑	๑๗๘	๖๓	๑๘๗	๒๐	๒๔	๕๓๘
๖. ภาษีเจริญ	๓๒	๖๗	๒๕๕	๑๘๔	๓๖๓	๒๔	๖๖	๑๐๓๖
๗. ราษฎร์บูรณะ	๘๗	๑๗๔	๑๕๗	๑๘๒	๓๗๖	๓๒	๒๘	๑๑๑๖
จำนวนโรงงานในเขตชั้นกลาง								๗๐๐๘
เขตชั้นนอก								
๑. หนองจอก	๒๔	๑	๕	-	๓	-	๑	๓๔
๒. มีนบุรี	๒๔	๓	๑๖	๑๔	๑๓	๓	๕	๗๗
๓. ลาดกระบัง	๒๔	๔	๑๔	๔	๑๖	-	๓	๖๒
๔. บางขุนเทียน	๔๑	๑๑๕	๒๔๒	๓๐๔	๕๐๑	๔๒	๒๓	๑๓๑๘
๕. คลิ่งชัน	๑๓	๔	๑๒	๕	๗	๒	๕	๔๗
๖. หนองแขม	๒๗	๘	๕๕	๔๐	๕๐	๕	๗	๑๗๐
จำนวนโรงงานในเขตชั้นนอก								๑๗๑๗
รวม	๑๐๖๔	๑๒๕๗	๓๗๓๔	๒๗๘๐	๕๒๑๑	๕๒๖	๘๑๑	๑๕๕๑๘
โรงงานที่ไม่ทราบเขต								๖๑
รวมทั้งสิ้น								๑๕๕๗๙

หมายเหตุ : ประเภทที่ ๑ หมายถึง การผลิตอาหารและเครื่องดื่ม
ประเภทที่ ๒ หมายถึง การผลิตสิ่งถัก สิ่งทอแลเครื่องตกแต่ง
ประเภทที่ ๓ หมายถึง วัสดุก่อสร้าง
ประเภทที่ ๔ หมายถึง ผลิตภัณฑ์กระดาษและเคมีภัณฑ์
ประเภทที่ ๕ หมายถึง เครื่องจักรอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์โลหะ
ประเภทที่ ๖ หมายถึง ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า
ประเภทที่ ๗ หมายถึง ประเภทอื่น ๆ

ที่มา : งานวิจัยทางผังเมือง กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ ที่ ๓ . แสดง สัดส่วนโรงงานอุตสาหกรรม

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดิน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาจำนวน และลูกจ้างโรงงานอุตสาหกรรม โดยแยกตามขนาดของ โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งใช้จำนวนคนงานในโรงงานเป็นตัวแบ่งขนาดของโรงงานแล้ว จะพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมในเขตราชบุรีมีขนาดแรงงาน ๑ - ๙ คน มากที่สุดคือมีถึง ๕๐๑ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ และมากกว่าร้อยละ ๙๐ ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด มีขนาดแรงงานไม่เกิน ๕๐ คน สำหรับโรงงานที่มีจำนวนลูกจ้างมากที่สุดนั้นคือ โรงงานขนาด ๒๐ - ๔๙ คน มีจำนวนลูกจ้างถึง ๔,๙๒๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่าโรงงานอุตสาหกรรมในเขตราชบุรีมี ส่วนมากแล้วจะเป็นโรงงานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๓.๑๑ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและลูกจ้างแยกตามประเภทของเขต
ราชบุรี

ขนาด (คน)	๒๕๒๔		๒๕๒๕		การเปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	ลูกจ้าง	จำนวน	ลูกจ้าง	จำนวน	ลูกจ้าง
๑ - ๙	๔๔๓	๓,๔๗๔	๕๐๑	๓,๙๗๐	๕๘	๔๙๖
๑๐ - ๑๙	๒๕๙	๓,๗๖๘	๒๖๑	๓,๗๘๑	๒	๑๓
๒๐ - ๔๙	๑๗๖	๔,๘๗๘	๑๘๐	๔,๙๒๐	๔	๔๒
๕๐ - ๙๙	๔๘	๓,๙๑๒	๔๙	๓,๙๑๐	๑	-๒
๑๐๐ - ๔๙๙	๑๗	๒,๕๔๓	๑๘	๒,๙๒๐	๑	๓๗๗
๕๐๐ - ๙๙๙	๑	๕๐๐	๑	๕๐๐	๐	๐
๑,๐๐๐ ขึ้นไป	๒	๒,๑๐๐	๒	๒,๑๐๐	๐	๐
รวม	๙๔๖	๒๑,๑๗๕	๑,๐๑๒	๒๒,๑๐๑	๖๖	๙๒๖

ที่มา : เขตราชบุรี ราชบุรี กรุงเทพมหานคร.

ค. การพาณิชย์กรรม

เนื่องจากเขตราชบุรีบูรณะ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรม ประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง จะมีหนาแน่นก็เฉพาะตอนบนของเขตเท่านั้น ดังนั้นแหล่งการค้าและการบริการในเขตราชบุรีบูรณะจึงมีอยู่น้อย คือจะมีเฉพาะส่วนบนของเขตในบริเวณที่อยู่ติดกับเขตธนบุรี นอกจากนี้จะเป็นตลาด หรือร้านค้าเล็ก ๆ อยู่ในบริเวณชุมชน โดยทั่วไป เพื่อให้บริการสินค้าอุปโภคและบริโภค ตลาดที่สำคัญ เช่น ตลาดราชบุรีบูรณะในแขวงราชบุรีบูรณะ ในท้องที่เขตราชบุรีบูรณะมีธนาคารพาณิชย์ ๔ ธนาคาร และมีโรงรับจำนำ ๓ แห่ง

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนและลูกจ้างของการพาณิชย์กรรมแล้ว จะเห็นว่าพาณิชย์กรรมที่มีขนาดแรงงาน ๑ - ๙ คน มีจำนวนมากที่สุดคือ ๘๗ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๘ ของจำนวนสถานประกอบการพาณิชย์กรรมทั้งหมด

ตารางที่ ๓.๑๒ จำนวนสถานประกอบการพาณิชย์กรรมและลูกจ้างแยกตามประเภทของเขตราชบุรีบูรณะ

ขนาด (คน)	๒๕๒๔		๒๕๒๕		การเปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	ลูกจ้าง	จำนวน	ลูกจ้าง	จำนวน	ลูกจ้าง
๑ - ๙	๗๑	๒๗๘	๘๗	๒๙๒	๑๖	๑๔
๑๐ - ๑๙	๑๒	๑๑๗	๑๔	๑๓๑	๒	๑๔
๒๐ - ๔๙	๑๒	๓๙๖	๑๓	๔๒๖	๑	๓๐
๕๐ - ๙๙	๔	๒๖๓	๔	๒๖๓	๐	๐
๑๐๐ - ๔๙๙	๑๘	๑,๑๖๒	๑๙	๑,๒๖๒	๑	๑๐๐
๕๐๐ - ๙๙๙	๑	๕๐๐	๑	๕๐๐	๐	๐
๑,๐๐๐ ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-
รวม	๑๐๘	๒,๗๑๖	๑๒๘	๒,๘๗๔	๒๐	๑๕๘

ที่มา : เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร.

การศึกษาเปรียบเทียบการใช้ที่ดินเขตราชบุรีและเขตอื่น ๆ ด้านฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร

ทางด้านฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด ๔ เขต ประกอบด้วย เขตธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ บางกอกน้อย ภาษีเจริญ ดลิ่งชัน หนองแขม ราชบุรีและ บางขุนเทียน มีพื้นที่รวม ๒๘๑,๓๒๑.๓๗ ไร่ โดยที่เขตบางขุนเทียนมีพื้นที่มากที่สุดคือ ๑๑๓,๒๒๒.๕ ไร่ รองลงมาคือเขตดลิ่งชัน ส่วนเขตราชบุรีมีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ ๕ คิดเป็นร้อยละ ๘.๕ ของพื้นที่ทางด้านฝั่งตะวันตกทั้งหมด ลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณตอนใต้ของพื้นที่คือบริเวณที่อยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา จะมีลักษณะการใช้ที่ดินเป็นชุมชนเมือง ซึ่งประกอบด้วย เขตธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ และบางกอกน้อย ส่วนเขตอื่น ๆ จะมีการใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ส่วนบริเวณชุมชนจะเกาะกลุ่มอยู่ในบริเวณที่มีแนวถนนตัดผ่าน การใช้ที่ดินประเภทชุมชนเมืองมีการใช้ที่ดินเพื่อพักอาศัย มากที่สุด รองลงมาคือ พาณิชยกรรม ซึ่งเขตราชบุรีมีพื้นที่พักอาศัย ๔,๕๘๘.๕๐ ไร่ และพาณิชยกรรม ๕๖๒.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๘ และ ๘.๐๗ ตามลำดับ สำหรับการี่ใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า เขตราชบุรีมีมากที่สุดคือ ๑,๘๐๖.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๘ ของพื้นที่อุตสาหกรรมทางด้านฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๓.๑๓ แสดงการใช้ที่ดินของเขตทางฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๖

พื้นที่เป็นไร่

เขต ประเภท	ธนบุรี	คลองสาน	บางกอกใหญ่	บางกอกน้อย	ภาษีเจริญ	ราชบุรี	ดลิ่งชัน	บางขุนเทียน	หนองแขม	รวม
พักอาศัย	๑,๘๐๖.๕๗	๑,๕๘๘.๗๖	๒,๐๐๕.๑๓	๕,๘๓๕.๕๗	๗,๐๖๕.๖๒	๔,๕๘๘.๕๐	๒,๘๖๘.๗๕	๖,๖๗๕.๒๓	๒,๕๕๑.๗๔	๓๕,๐๗๓.๖
พาณิชยกรรม	๑,๑๕๕.๒๘	๖๑๐.๑๒	๕๓๗.๕๐	๑,๑๗๑.๘๘	๑,๐๓๑.๒๕	๕๖๒.๕๐	๑๕๐.๖๒	๘๕๕.๓๘	๒๓๕.๓๘	๖,๒๐๒.๖
อุตสาหกรรม + คลังสินค้า	๒๕๖.๒๕	๒๗๕.๕๐	๑๕๖.๒๕	๑๗๑.๘๘	๘๒๘.๑๓	๑,๘๐๖.๒๕	๕๒๘.๕๕	๑,๘๒๕.๖๕	๕๗๕.๑๕	๖,๐๓๕.๖
สถาบันการศึกษา	๓๕๕.๒๑	๑๐๕.๓๘	๑๕๕.๗๕	๑๗๕.๐๘	๕๖๖.๕๕	๒๕๕.๓๕	๑๕๕.๕๓	๕๒๕.๘๗	๑๖๕.๒๑	๒,๒๗๕.๖
สถานที่ราชการ	๓๐๕.๐๗	๑๖๑.๕๗	๑๖๖.๘๕	๕๖๗.๑๑	๑๑๓.๗๓	๖๗.๐๕	๑๐๗.๒๓	๕๓.๗๕	๒๕๕.๘๕	๑,๘๒๕.๖
สาธารณูปโภค	๓๐.๘๑	๕๕.๗๕	๗๗.๘๘	๕๕.๖๕	๘๕.๒๕	๕๐.๒๕	๕๖.๗๕	๓๑.๐๐	๖๖.๐๗	๕๕๕.๖
ศาลาสนาม	๑๒๓.๒๓	๑๕๖.๕๘	๑๕๕.๗๕	๒๓๕.๗๗	๒๗๐.๑๑	๖๗.๐๕	๖๖๕.๕๕	๖๑๓.๕๕	๑๖๖.๒๐	๒,๐๗๕.๖
สวนสาธารณะ	๓๐.๘๑	-	๓๑.๑๕	-	๒๕๕.๕๒	๑๕๗.๘๓	๕๕.๓๐	-	-	๖๐๕.๖
ถนน	๒๘๓.๗๑	๑๕๕.๕๕	๕๕.๖๐	๕๓๕.๒๘	๕๗๓.๕๗	๓๑๑.๕๒	๑,๑๗๗.๕๕	๑,๖๗๕.๖๖	๖๖๐.๕๖	๕,๕๒๐.๖
ที่ว่าง + เกษตร	๑,๐๕๕.๘๕	๖๗๕.๕๘	๕๕๓.๖	๕,๘๖๖.๓๕	๒๓,๐๖๖.๗๗	๑๘,๘๐๕.๘๗	๕๕,๗๖๕.๖๑	๑๐๐,๕๖๖.๗๗	๒๕,๕๖๖.๓๓	๕๒๑,๒๕๕.๖
รวม	๕,๓๕๑.๒๕	๓,๗๘๑.๘๘	๓,๘๖๖.๕๐	๑๕,๖๕๖.๐๐	๓๓,๗๑๓.๘๘	๒๖,๗๕๖.๒๕	๕๕,๘๑๑.๒๓	๑๑๓,๒๒๖.๕	๓๐,๑๗๖.๘๘	๒๘๑,๓๒๑.๖

ที่มา : สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย

สภาพ เศรษฐกิจ

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า เขตราชบุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรม เกษตรกรประกอบอาชีพในการทำสวนส้มเขียวหวาน ซึ่งส้มในบริเวณนี้เป็นส้มที่มีคุณภาพดี รสอร่อย ผลผลิตต่อไร่สูง เนื่องจากมีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสม ดังนั้นรายได้ของเกษตรกรในเขตนี้จึงสูงกว่าเกษตรกรในเขตอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร นอกจากการทำกรเกษตรกรรมแล้ว ทางตอนบนของพื้นที่ยังมีการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก และมีพาณิชย์กรรมบางส่วน ซึ่งให้ผลตอบแทนต่อพื้นที่สูง จากสาเหตุดังกล่าวนี้ สภาพทางเศรษฐกิจ โดยทั่วไปของประชากรในเขตราชบุรีมีฐานะจึงดีพอสมควร ดังจะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของเขต ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เขตราชบุรีมีรายได้จากภาษีโรงเรือน ภาษีท้องที่ และภาษีป้าย รวม ๑๑.๗ ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น ๑๓.๑๘ และ ๑๔.๗ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และ พ.ศ. ๒๕๒๕ ตามลำดับ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีการค้าที่กรมสรรพากรจัดเก็บก็มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๓.๑๔ แสดงรายได้จากภาษีที่เขตราชบุรีมีจัดเก็บได้

ประเภทภาษี	ปี พ.ศ.			% การเปลี่ยนแปลง จากปี พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๕
	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕	
๑. ภาษีโรงเรือน	๙,๒๕๐,๓๑๗.๒๘	๑๐,๘๑๒,๐๗๐.๐๒	๑๑,๗๐๔,๖๒๐.๒๒	+ ๒๖.๕๓
๒. ภาษีท้องที่	๒,๑๓๐,๘๕๐.๓๓	๑,๙๗๔,๘๘๘.๖๕	๒,๖๔๑,๐๑๔.๗๘	+ ๒๓.๕๔
๓. ภาษีป้าย	๓๒๒,๖๒๙.๐๕	๓๙๖,๖๖๕.๖๔	๓๗๑,๖๑๓.๑๐	+ ๑๕.๑๘
รวม	๑๑,๗๐๓,๗๙๖.๖๖	๑๓,๑๘๓,๕๕๔.๓๑	๑๔,๗๑๗,๒๔๘.๑๐	+ ๒๕.๗๕

ที่มา : งานรายได้ เขตราชบุรี

ตารางที่ ๓.๑๕ แสดงรายได้จากอากรแสตมป์และภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บในเขตราชบุรี

ประเภทภาษี	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕	เฉลี่ย% การเปลี่ยนแปลง จาก ๒๕๒๒-๒๕๒๕
๑. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	๒๗,๐๔๗,๑๑๐.๒๘	๒๓,๗๒๑,๕๓๓.๙๗	๔๓,๓๔๘,๕๑๘.๐๖	๔๔,๘๔๘,๘๕๐.๖๓	๖๕.๗๖
๒. ภาษีการค้า	๕๔,๔๓๐,๕๔๙.๓๐	๗๐,๘๕๓,๕๘๓.๓๑	๗๑,๗๒๘,๕๒๗.๕๘	๘๒,๔๕๓,๖๑๘.๘๘	๕๑.๕๖
๓. อากรแสตมป์	๑๕๕,๒๐๙.๐๐	๑๖๘,๕๘๖.๐๐	๑๕๒,๕๘๑.๐๐	๒๗๗,๓๔๘.๐๐	๕๑.๐๐

ที่มา : สรรพากรเขต เขตราชบุรี

ตารางที่ ๓.๑๖ รายรับของเขตชานเมืองกรุงเทพมหานคร

เขต	รายรับ (บาท)		รายรับเขต/ประชากร ๑ คน พ.ศ. ๒๕๒๕
	พ.ศ. ๒๕๒๐	พ.ศ. ๒๕๒๕	
หนองจอก	๑,๔๓๐,๔๘๑.๖๑	๒,๕๒๘,๓๐๕.๘๖	๔๘.๘๑
มีนบุรี	๒,๒๗๗,๐๐๔.๔๒	๔,๗๕๘,๕๓๕.๗๘	๑๕๙.๐๗
ลาดกระบัง	๑,๘๕๘,๔๒๗.๓๘	๓,๗๕๒,๗๖๖.๑๘	๘๒.๘๔
ตลิ่งชัน	๒,๐๒๐,๐๗๒.๒๓	๓,๗๗๕,๓๐๒.๒๙	๕๒.๐
หนองแขม	๒,๓๖๑,๑๑๘.๘๖	๔,๑๔๔,๔๗๕.๗๘	๘๗.๒๘
บางขุนเทียน	๔,๑๙๖,๕๖๙.๘๓	๑๒,๕๖๖,๒๐๓.๑๒	๕๖.๒๕
บางกะปิ	๑๐,๒๒๕,๗๔๖.๙๒	๒๘,๓๖๙,๑๖๓.๕๗	๙๐.๑๒
บางเขน	๑๒,๙๕๙,๖๔๒.๙๖	๓๗,๔๕๓,๕๔๐.๒๙	๘๗.๑๑
ราษฎร์บูรณะ	๘,๔๐๕,๘๔๗.๕๕	๑๖,๔๐๑,๘๗๖.๘๕	๑๓๓.๗๗
ภาษีเจริญ	๘,๕๓๕,๖๗๖.๙๒	๑๘,๑๘๙,๐๗๘.๖๘	๙๒.๗๔
พระโขนง	๕๔,๐๖๙,๑๖๑.๓๔	๑๐๙,๕๒๓,๖๕๘.๖๐	๑๙๕.๖๔

ที่มา : กองบัญชีและตรวจสอบ สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาถึงรายรับของเขตราษฎร์บูรณะ เปรียบเทียบกับเขตชานเมืองอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เขตราษฎร์บูรณะมีรายรับ ๑๖,๔๐๑,๘๗๖.๘๕ บาท มากเป็นอันดับที่ ๕ แต่เมื่อเปรียบเทียบรายรับเขตต่อประชากร ๑ คน แล้ว เขตราษฎร์บูรณะมีรายรับ ๑๓๓.๗๗ บาทต่อประชากร ๑ คน ซึ่งมากเป็นอันดับที่ ๓ รองลงมาจากเขตพระโขนงและเขตมีนบุรี จึงถือได้ว่าเขตราษฎร์บูรณะมีสภาพเศรษฐกิจอยู่ในขั้นดีพอสมควร

นอกจากนี้ ถ้าเปรียบเทียบจากผลผลิตการเกษตร โดยดูจากมูลค่าผลผลิตจากการเกษตรกรรมที่ผลิตได้ในเขตราษฎร์บูรณะ เทียบกับเขตชานเมืองอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร แล้วจะพบว่า มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรของเขตราษฎร์บูรณะสูงกว่าพื้นที่เกษตรชานเมืองอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร โดยในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มูลค่าผลผลิตเกษตรกรรมที่ผลิตได้ในเขตราษฎร์บูรณะคิดเป็นมูลค่าทั้งหมดประมาณ ๗๔๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ ของมูลค่าผลผลิตทางเกษตรของกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๓.๑๗ แสดงมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร เขตชานเมืองกรุงเทพมหานคร

เขต	มูลค่า (ล้านบาท)
๑. หนองจอก	๓๓๗
๒. ภาษีเจริญ	๑๘๔
๓. มีนบุรี	๒๗๑
๔. ดลิ่งชัน	๔๕๗
๕. บางกะปิ	๕๕
๖. บางขุนเทียน	๑๐๘
๗. บางเขน	๑๕๒
๘. ราษฏร์บูรณะ	๗๔๘
๙. ลาดกระบัง	๑๑๔
๑๐. หนองแขม	๔๙๖
๑๑. พระโขนง	-
รวม	๒,๙๒๓

ที่มา : สำนักงานเกษตร กรุงเทพมหานคร

การคมนาคม

โครงข่ายถนนทางด้านฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร มีถนนสายสำคัญประกอบด้วย

๑. ถนนบางกอกน้อย-นครชัยศรี เริ่มต้นจากเขตบางกอกน้อย ผ่านเขตตลิ่งชัน ไปเชื่อมกับถนนเพชรเกษมในเขตจังหวัดนครปฐม
 ๒. ถนนเพชรเกษม เริ่มต้นจากบริเวณแยกท่าพระเขตบางกอกใหญ่ ผ่านเขตภาษีเจริญ เขตหนองแขม บางส่วนของจังหวัดสมุทรสาคร เข้าจังหวัดนครปฐม ไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ทางภาคใต้และตะวันตก
 ๓. ถนนธนบุรี-ปากท่อ เริ่มต้นจากบริเวณตอนบนของถนนสุขสวัสดิ์ ผ่านพื้นที่เขตบางขุนเทียน เข้าไปในบริเวณเขตจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงครามและจังหวัดในภาคใต้
 ๔. ถนนเอกชัย เริ่มต้นจากบริเวณถนนดาวคะนองผ่านพื้นที่เขตบางขุนเทียน เข้าไปยังบริเวณพื้นที่เขตสมุทรสาคร โดยไปต่อเชื่อมกับแนวถนนธนบุรี-ปากท่อ
 ๕. ถนนจรัลสนิทวงศ์ เป็นถนนในแนวเหนือ-ใต้ ผ่านบริเวณตอนในของพื้นที่ฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มตั้งแต่สะพานพระรามหก ผ่านพื้นที่เขตบางกอกน้อยและบางกอกใหญ่
 ๖. ถนนสุขสวัสดิ์ เป็นถนนที่ต่อจากแนวถนนสมเด็จพระเจ้าตากสินผ่านพื้นที่ตอนบนของเขตราษฎร์บูรณะ เข้าไปในพื้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
 ๗. ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน เป็นถนนสายหลักในพื้นที่เขตคลองสาน และธนบุรี
- โครงข่ายถนนดังกล่าวนี้เป็นเส้นทางสำคัญที่เชื่อมต่อไปยังเขตจังหวัดทางด้านใต้และตะวันตกของกรุงเทพมหานคร และในการติดต่อกับพื้นที่ฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีสะพานที่เป็นจุดเชื่อมต่อ ๗ สะพานได้แก่

๑. สะพานพระรามหก
๒. สะพานกรุงธน
๓. สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า
๔. สะพานสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
๕. สะพานพระปกเกล้า
๖. สะพานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (สะพานสาธิต)

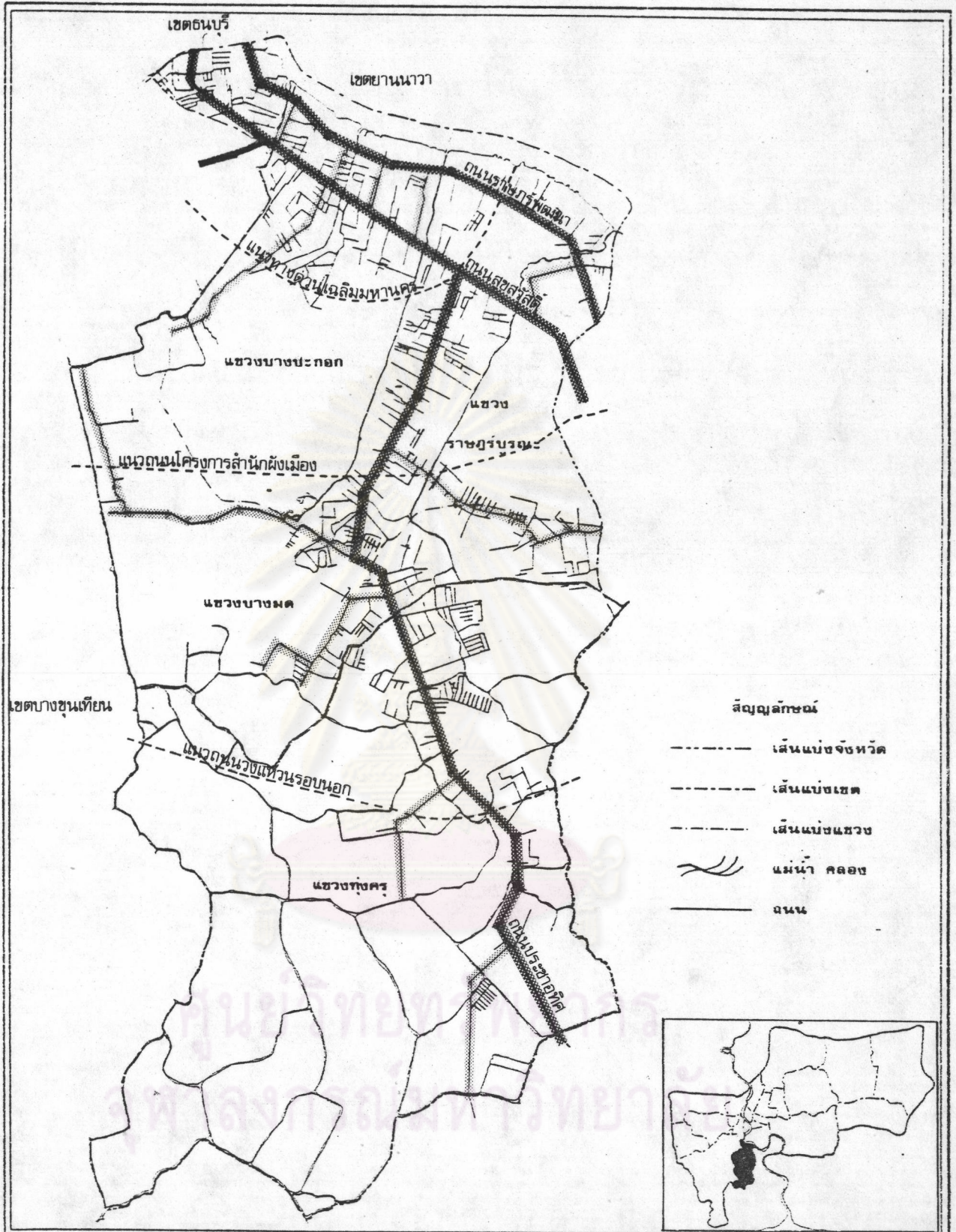
๗. สะพานกรุงเทพ

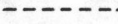
การคมนาคมในเขตราชบุรีบูรณะ แต่เดิมใช้ทางน้ำ ทางเดียว คือใช้เรือพาย เรือแจวหรือเรือยนต์ ติดต่อกันไปตามลำคลองต่าง ๆ ซึ่งมีประมาณ ๑๕๐ คลอง การคมนาคมทางถนนยังมีน้อย ผลผลิตทางการเกษตรก็อาศัยทางเรือนำออกมาขายแถวปากคลองตลาดหรือถนนตก ต่อมากรมทางหลวงได้ดำเนินการก่อสร้างถนนสุขสวัสดิ์ต่อจาก เขตธนบุรีตั้งแต่บริเวณเชิงสะพานดาวคะนองไปจนถึงป้อมพระจุลจอมเกล้า ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ และทางเขตราชบุรีบูรณะได้ดำเนินการตัดถนน **ขึ้นอีก ๑ สาย** เลียบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านทางหน้าว่าการเขต เรียกว่าถนนราชบุรีบูรณะ และต่อมา เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๙ ก็ได้ดำเนินการตัดถนน **อีก ๑ สาย** คือถนนประชาอุทิศลงมาทางตอนใต้ของพื้นที่เข้าไปในแขวงบางมดและแขวงทุ่งครุ ซึ่งแต่เดิมทั้งสองแขวงนี้ต้องใช้การคมนาคมทางเรือหรือเดินเท้า เพื่อมาติดต่อราชการยังที่ว่าการเขต หรือมายังถนนสุขสวัสดิ์และถนนราชบุรีบูรณะ เพื่อเดินทางเข้ามายังเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร เมื่อสร้างถนนประชาอุทิศแล้วทำให้มีที่ตั้งของสถานที่ราชการสำคัญ ๆ หลายแห่งเกิดขึ้น เช่น วิทยาลัยเซตุน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สวนธนบุรีรมย์ และสนามกีฬาเป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่นำความเจริญเข้ามาสู่บริเวณทางตอนใต้ของเขตราชบุรีบูรณะ

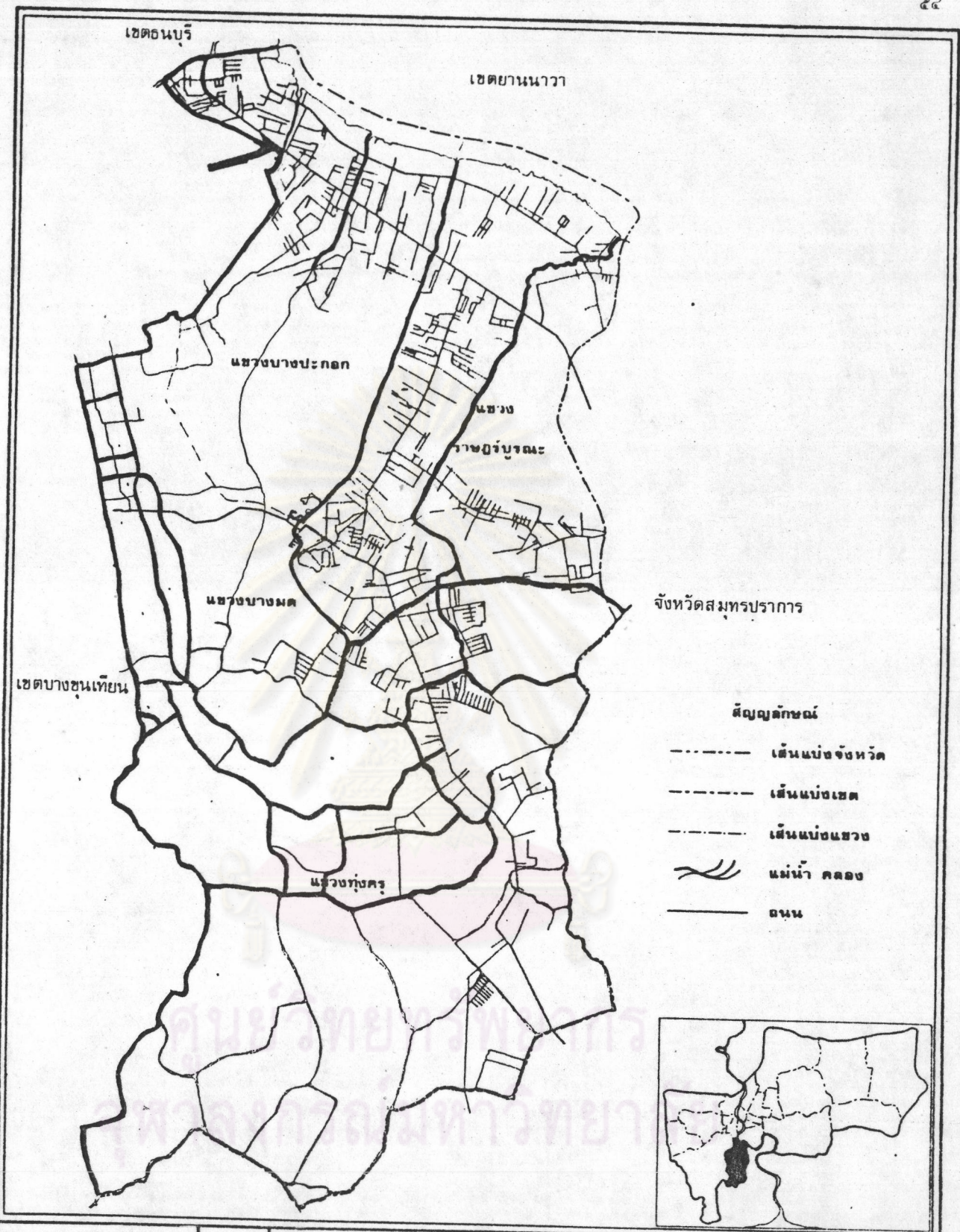
ในปัจจุบันถนนและซอยในเขตราชบุรีบูรณะคิดเป็นความยาว ๔๐ กิโลเมตร ถนนมีความกว้างผิวจราจรตั้งแต่ ๔ เมตร ถึง ๒๖ เมตร และมีความยาวตั้งแต่ ๑๕๐ เมตร ถึง ๗.๖ กิโลเมตร ถนนส่วนใหญ่เป็นแอสฟัลท์ นอกจากนี้ก็เป็น คอนกรีต, ค.ส.ล. หินคลุกและลูกรัง รวมพื้นผิวจราจร ๒๘๒.๗๙ ไร่ เมื่อเทียบสัดส่วนกับพื้นที่เขตราชบุรีบูรณะแล้วคิดเป็นพื้นที่ผิวจราจรร้อยละ ๑.๐๕ ถนนส่วนใหญ่มีลักษณะผิวและลักษณะผิวจราจรไม่ได้มาตรฐาน คือมีความกว้างเพียง ๔ เมตร ถึง ๖ เมตร

การสาธารณสุข

เขตราชบุรีบูรณะมีศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน ๑ แห่ง และสถานอนามัยชั้น ๒ จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่

การศึกษา เพื่อ วางแผนการใช้ที่ดิน เขตราชบุรีพระนคร กรุงเทพมหานคร	แผนที่ที่ ๓.๑๐	แสดง: ระบบถนน	มาตราส่วน ๑:๖๐,๐๐๐ ๐ ๒๐ ๔๐ ๖๐ ๘๐ กม.	
	 ถนนหลัก ถนนรอง ถนนเข้าหมู่บ้าน ถนนโครงการ	ที่มา: กองผังเมือง กทม.		

การศึกษา เพื่อ วางแผนการใช้ที่ดิน เขตราชบุรีระ กรุงเทพมหานคร	แผนที่.ที่. ๓.๑๑	แสดง: ระบบคลอง	๐ ๒.๕ ๕ กม.	
	ที่มา:	แนวคลองสายหลัก แนวคลองสายรอง		

๑. ศูนย์บริการสาธารณะสุข ๓๔
๒. สถานีอนามัยแขวงราชฎีบุรณะ ๑ แห่ง
๓. สถานีอนามัยแขวงบางปะกอก ๒ แห่ง
๔. สถานีอนามัยแขวงทุ่งครุ ๒ แห่ง
๕. สถานีอนามัยแขวงบางมด ๑ แห่ง

การสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ

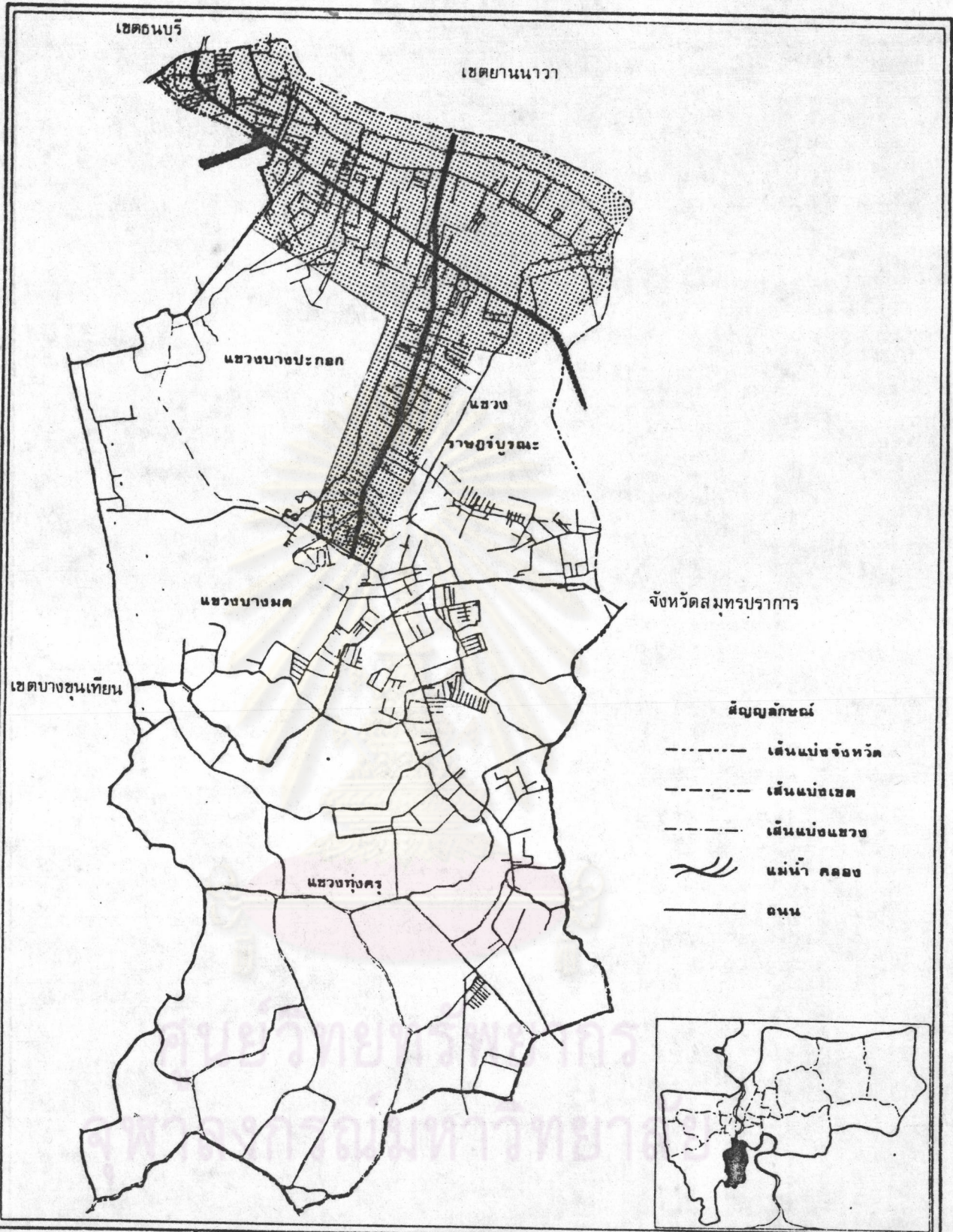
เขตราชฎีบุรณะ มีบริการด้านการสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการต่าง ๆ ดังนี้

ก. ไฟฟ้า ในท้องที่เขตราชฎีบุรณะมีไฟฟ้าใช้เกือบทุกพื้นที่ ยกเว้นบริเวณบางส่วนของแขวงบางมดและแขวงทุ่งครุที่เป็นสวนลิก โดยส่วนใหญ่แล้วไฟฟ้ามีใช้เกือบทุกบ้าน คาดว่าในระยะเวลาอันใกล้นี้คงจะมีไฟฟ้าใช้กันทุกหลังคาเรือน

ข. การประปา การประปาในเขตราชฎีบุรณะเป็นของการประปานครหลวงทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันมีพื้นที่จ่ายน้ำ เฉพาะตอนบนของพื้นที่และในแนวถนนประชาธิปไตยถึงบริเวณสวนธนบุรีรมย์ ในขณะที่การประปานครหลวงกำลังวางโครงการขยายกิจการประปาเข้าไปในทุกแขวงของเขตราชฎีบุรณะ ปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำในเขตราชฎีบุรณะไม่ค่อยจะเกิดขึ้น เนื่องจากพื้นที่เขตราชฎีบุรณะมีโครงข่ายของระบบคลองมากและส่วนมากก็มีน้ำใช้ตลอดปีด้วย การใช้น้ำจากบ่อบาดาลในเขตราชฎีบุรณะมีน้อยมาก เนื่องจากน้ำที่ใช้ไม่สะอาดเพียงพอ มีแร่เหล็กมาก ใช้รับประทานไม่ได้ น้ำที่สูบได้จะมีรสกร่อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าพื้นที่เขตราชฎีบุรณะ เดิมคงจะเป็นชายทะเล

ค. โทรศัพท์ มีบริการเฉพาะบริเวณชุมชนหนาแน่นทางด้านบนของ เขตคือในพื้นที่แขวงบางปะกอกและแขวงราชฎีบุรณะ ที่มีการเข้าถึงสะดวก

ง. ขยะมูลฝอย การจัดเก็บขยะในเขตราชฎีบุรณะ จะมีในบริเวณที่มีการเข้าถึงสะดวกในบริเวณแขวงทุ่งครุ บางส่วนของแขวงบางมดและบางปะกอก ยังไม่มีบริการเก็บขยะมูลฝอย

การศึกษา เพื่อ วางแผนการใช้ที่ดิน เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร	แผนที่.ที่. ๓.๑๒	แสดง: บริการสาธารณูปโภค	มาตรฐานส่วน ๑:๒๐,๐๐๐ ๐ ๒ ๔ ๖ ๘ กม.	
	ที่มา:	■■■■■ โครงข่ายโทรศัพท์ ■■■■■ พื้นที่จำหน่ายประปา ○ สถานีย่อยไฟฟ้า		

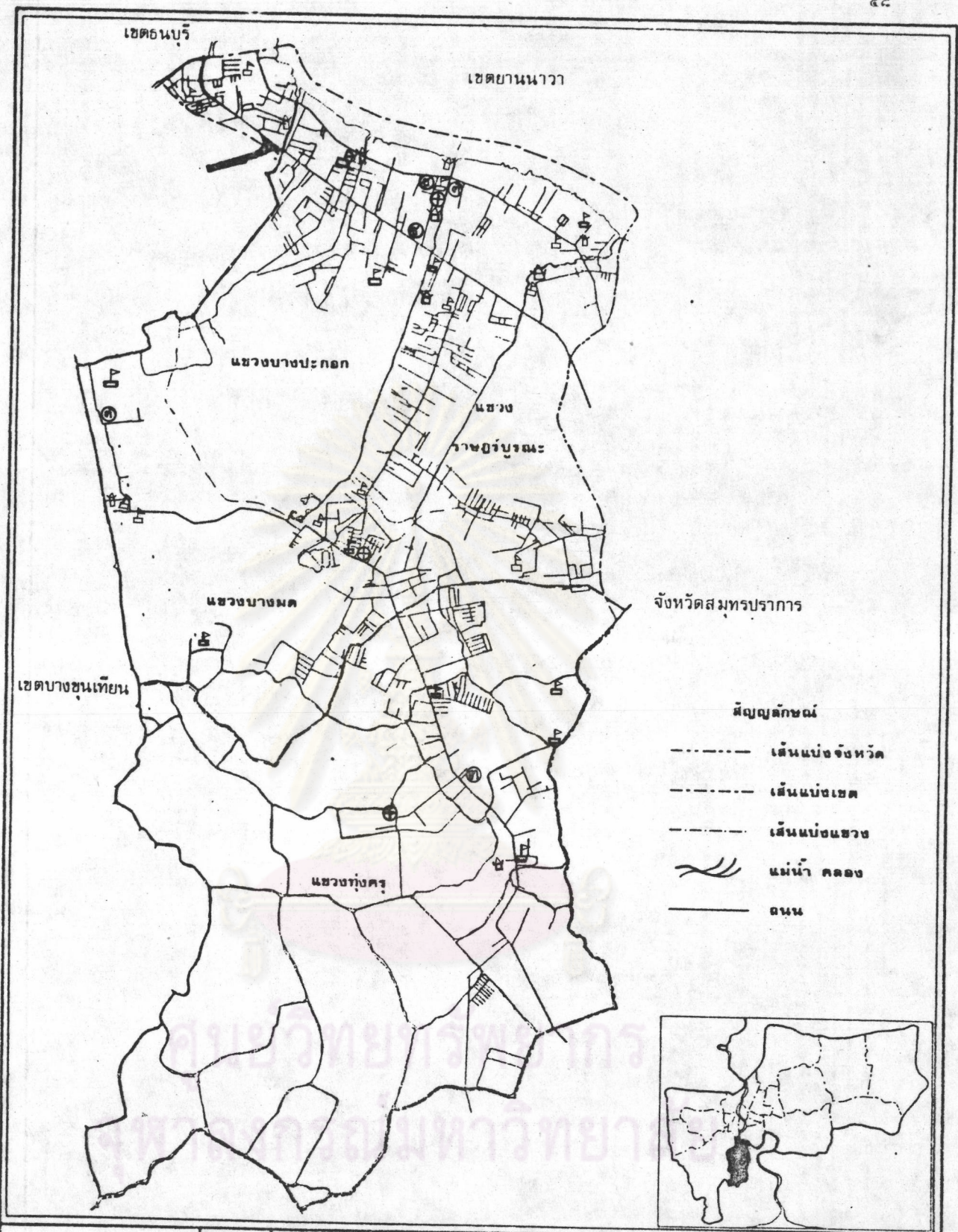
จ. การระบายน้ำ จะมีที่ระบายน้ำเฉพาะในบริเวณชุมชนหนาแน่นเท่านั้น คือ
แขวงบางปะกอก และแขวงราชบุรีบูรณะบริเวณอื่น ๆ ซึ่งประชากรเบาบาง การระบายน้ำจะ
ระบายลงสู่คลองต่าง ๆ

ฉ. การศึกษาและการศาสนา เขตราชบุรีบูรณะมีโรงเรียนในสังกัดของกรุงเทพ
มหานคร จำนวน ๑๕ แห่ง อยู่กระจายตามบริเวณชุมชนหนาแน่นต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะ
อยู่ในบริเวณวัดหรือติดกับวัด นอกจากนี้ก็มีโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔
แห่ง โรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน ๒ แห่ง คือ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน
และพาณิชยการราชบุรีบูรณะ และวิทยาลัยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ๑ แห่ง คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ และโรงเรียนราษฎร์ จำนวน ๘ โรงเรียน

ในด้านศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ในเขตราชบุรีบูรณะนับถือศาสนาพุทธ เช่นเดียวกับ
ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีวัดในพระพุทธศาสนา รวม ๑๐ วัด โดยตั้งอยู่ในแขวงบาง-
ปะกอก ๕ วัด แขวงราชบุรีบูรณะ ๓ วัด แขวงบางมด ๑ วัด และแขวงทุ่งครุ ๑ วัด นอกจากนี้
นี้ก็มีประชากรบางส่วนในแขวงบางมดและแขวงทุ่งครุ นับถือศาสนาอิสลาม ดังจะเห็นได้จาก
มัสยิด ๖ แห่ง ตั้งอยู่ในบริเวณนี้ โดยมีมัสยิดดังกล่าวเหล่านี้ได้ดำเนินการสอนศาสนาและ
ประกอบศาสนกิจอิสลามอยู่เป็นประจำ

ช. การรักษาความสงบและความปลอดภัย ในการรักษาความสงบและความปลอดภัย
ซึ่งอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจนั้น เขตราชบุรีบูรณะอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานี
ตำรวจนครบาล ๓ แห่ง คือ

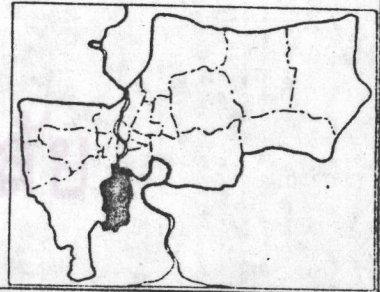
๑. สถานีตำรวจนครบาลราชบุรีบูรณะ
๒. สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ
๓. สถานีตำรวจนครบาลนุดคโกล

จังหวัดสมุทรปราการ

สัญลักษณ์

- เส้นแบ่งจังหวัด
- . - . - เส้นแบ่งเขต
- เส้นแบ่งแขวง
- ~~~~~ แม่น้ำ คลอง
- ถนน

การศึกษา เพื่อ วางแผนการใช้ที่ดิน เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร	แผนที่ที่. ๓.๑๓	แสดง: ที่ตั้งสาธารณูปการต่างๆ	มาตราส่วน ๑:๒๐,๐๐๐ ๐ ๒ ๔ ๖ ๘ กม.	
	ที่มา:		วัด ๓๓๓ ตำรวจ ศูนย์บริการสาธารณสุข	โรงเรียน ๓๓๓ สถานีตำรวจ

สรุป

จากการศึกษาสภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของเขตราชบุรีบูรณะ จะเห็นได้ว่า เขตราชบุรีบูรณะมีลักษณะเป็นเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก มีการผลิตสินค้าเกษตรเป็นอาชีพหลักของประชากรในท้องถิ่นโดยเฉพาะการทำสวนผลไม้จะมีพื้นที่มากกว่าเขตอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องมาจากมีสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมมีความอุดมสมบูรณ์สูง มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรจึงสูงกว่าเขตชานเมืองอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร ลักษณะประชากรเมื่อเปรียบเทียบกับเขตอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานครแล้วจัดเป็นพื้นที่ที่มีประชากรเบาบาง โดยเฉพาะในบริเวณตอนกลางและตอนใต้ของพื้นที่ นอกจากการทำเกษตรกรรมแล้ว ทางด้านตอนบนของพื้นที่ก็มีการอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ ๗.๖ ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของกรุงเทพมหานคร อุตสาหกรรมที่สำคัญในเขตนี้ได้แก่ เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์โลหะ ผลิตภัณฑ์กระดาษและเคมีภัณฑ์ และวัสดุก่อสร้าง รายได้จากการประกอบอาชีพของประชากรในเขตราชบุรีบูรณะสูง ดังนั้น สภาพทางเศรษฐกิจของประชากรจึงอยู่ในขั้นดี ดังจะเห็นได้จากจำนวนเงินภาษีประเภทต่าง ๆ ที่จัดเก็บได้ ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากการทำการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมในด้านการคมนาคม เขตราชบุรีบูรณะ ถนนสายสำคัญ ๓ สายคือ ถนนราชบุรีบูรณะ ถนนสุขสวัสดิ์ และถนนประชาอุทิศ นอกจากนี้ก็มีลำคลองอีกหลายสาย ซึ่งใช้เป็นเส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตรกรรม การคมนาคมทางถนนจะสะดวกสบาย เฉพาะบริเวณตอนบนของพื้นที่ส่วนบริเวณตอนกลางและตอนใต้ของพื้นที่การเข้าถึงทางถนนยังมีน้อย การสาธารณสุขมีบริการทั่วถึงพอสมควร คือ มีศูนย์บริการสาธารณสุข ๑ แห่ง และสถานีอนามัยชั้น ๒ จำนวน ๖ แห่ง การสาธารณสุขปศุโรคและสัตวแพทย์ต่าง ๆ ก็มีบริการพอสมควรแต่ไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ เช่นเดียวกับเขตชานเมืองอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร